

Štampa vsak četrtek in velja za poštino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 D, pol leta 16 D, četrta leta 8 D. Izven Jugoslavije 64 D. Naročnina se pošlje na upravništvu «Slov. Gospodarja» v Mariboru, Koroška cesta št. 5. — List se dopušča do odpovedi. Naročnina se plačuje na naprej. Tel. interurban 113.

Posamezna številka stane 150 din.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravništvo sprejema naročnino, inzerate in reklamacije. Cene inzeratov po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprite reklamacije so poštne proste. Čekovni račun poštne urada Ljubljana 10.603. Telefon interurban 113.

38. številka.

Maribor, dne 23. septembra 1926.

60. letnik.

Beseda s Slomškovega groba.

(Ob obletnici Slomškove smrti.)

Dne 24. septembra je 64 let od tistega dneva, ko je Bog poklical k sebi svojega zvestega služabnika med slovenskim narodom, škofa Antona Martina Slomška. Slovenci se še zdaj in zdaj že vedno bolj zavedamo, kaj nam je bil ta mož božji. Tudi dan njegove smrti ne sme mimo nas, ne da bi se spomnili svojega Slomška! Posebno slovenski kmet je nekako dolžen, spomniti se svojega prijatelja, učitelja in voditelja Slomška. Ko so se vršili letos poleti kmetski dnevi v Mariboru, je več tisoč kmetskega ljudstva poromalo na Slomškov grob. Tamkaj je vseučiliški profesor prelat dr. Matija Slavič s Slomškovimi besedami opisal kmetski dom, da je na ta način sam Slomšek govoril kmetskemu ljudstvu. Ta Slomškova beseda, podana v izredno lepem govoru dr. Slaviča, bodi za naše kmetsko ljudstvo kakor testament, zato ga danes objavljamo.

Škof Slomšek in slovenski kmetski dom.

Zakaj smo prišli na grob škofa Antona Martina Slomška? Storili smo, rekel bi, to božjo pot, da se poklonimo velikemu duhu škofa Slomška, ki je tako ljubil, tako cenil in tako proslavljal slovensko kmetsko grudo, slovenski kmetski dom, slovenski kmetski stan. Ali ni tedaj prav, primerno in dostojno, da kot kmetski tečajniki, kot kmetski sinovi počastimo v vdano hvalečnostjo Slomška kot vernega sina, kot iskrenega prijatelja in ljubitelja slovenskega kmetskega doma?

Slomškova ljubezen do kmetskega doma.

Srce se mi topi veselja in ginjenosti, ko zasledujem po Slomškovih spisih, s kako nežno ljubeznijo je govoril in pisal Slomšek o vsem, kar je v zvezi s kmetskim življenjem. Božji Zveličar Jezus Kristus je živel v krasni božji naravi Sv. dežele in občudoval tam lilije na polju in ptice gledal pastirje in njih ovčice ter najlepše prispodobne in prilike, jemal iz tega življenja pod milim nebom. Slomšek je zagledal luč sveta kot kmečki otrok, bil položen na slamico v preprosti zibelki, v zgodnji mladosti je opravljal kmečka opravila. Kot učen pisatelj, vzgojitelj, duhovnik in škof je pisal in govoril s najlepšimi besedami in pri spodobami iz kmečkega življenja.

O svojem domu, o svoji domačiji, o grudi, ki ga je rodila, je govoril takole: »O srečni dom, kdo bi tebe ne poželjeval! Prelepa domovina, kdo bi Te ne ljubil! Kakor sem se svoje dni kot mlad dijak po morji peljal in sem kratko časa v pustem primorskem mestu bival, v goli, kameniti okolici, in se povrnil v svojo drago domačijo, v gledal zelene gaje, rodovitno polje in vesele vinske gorice, od veselja sem se razjokal in poljubljaj zemljo, na kateri je moja zibelka tekla.«

Slomškovi starši so imeli kmetsko posestvo, zraven so opravljali tudi usnjarsko rokodelstvo. Svojega kmetskega stanu se Slomšek ni nikdar sramoval, pa tudi ne slovenstva. S ponosom se je zavedal vedno svojega pokolenja in delal za slovenstvo, ko so mu to nekateri tudi hudo zamerili. Rekel je: »Slovenka me je rodila, Slovenka me je dojila, naj me slovenščina tudi sina hvaležnega ima. Zemljo materino obdelavati želim, dokler nekdanj v materini zemlji počivam, ako bo božja volja tako.«

Kmetsko delo je častno opravilo.

Zato je učil Slomšek, naj bo vsak človek s svojim stanom zadovoljen, zlasti pa kmet s svojim stanom. Pisal je: »Pogosto kmetje vzdihujejo, da niso učene glave. Bili bi rajši gospodje, kot pa kmetje, ter mislijo, da le gospodu

sreča cveti. Toda veliko več sreče je pod slamnato streho doma, kakor po visokih gradovih; prava sreča si je tihoto in samoto izvolila; kmetič jo najde, ako jo išče po stezi pravice in resnice. Sreča in zadovoljnost pa se najdejo z veseljem poštenim delom, ki ga Bog vsakemu človeku določa. Zato je vsako delo, zlasti tudi kmetsko delo, častno in zaslužljivo. Slomšek je kot škof s ponosom povdarjal, da je opravljal svoj čas vsakovrstna kmetska dela.

Kmetski dom — naše kraljestvo.

Čeravno torej Slomšek pozna vse težave kmetskega stanu, se mu vendar zdi kmetski dom tako prijazen, prijeten, mil in drag. Saj je na lepem prostoru, obdan od dreva, sočnatih travnikov, rodovitnega polja, zelenih livad in ledin. Zato se tega Slomšek spominja z ganljivo milobo: »Prva tvoja domovina je materinska ljuba dežela, preveseli raj, kjer je stala tvoja zibelka, kjer si dete trgal prve rožice in mladenič prvokrat lovil metulje. Tudi ptičica pozna svoje gnezdo, kako bi človek pozabil rojstni kraj. Sleherni zeleni holmec nas spominja veselih, mladih dni, in vsak studenec nam pripoveduje o srečnih, rajnih časih pretekle mladosti; zeleni travniki in pisane ledine nam še kažejo, kako veselo je bilo naše življenje svoje dni. Kdo bi za vse to ne vedel hvale svoji ljubi domovini? Kdo s hvaležnim srcem ne poskrbel za ljubeznjivo domovino? Kolikor moreš, pomagaj svojemu kraju, v katerem si doma, da bo lepše in boljše prebivališče sreče in zadovoljnosti. Ne sramuj se svojega ljudstva, ki je tvojega naroda, in ne pozabi svojega jezika, ki ga je tebe naučila tvoja ljuba mati. Beseda materina je živo znamenje materine ljubezni; kdor to znamenje zataji, matere vreden ni!« Tako srečen, vesel, zadovoljen kmetski dom je hotel imeti Slomšek. Trudil se je kot duhovnik, kot pisatelj šolskih knjig, kot škof z vsemi silami svojega velikega duha in svojega ljubečega srca, da bi bil slovenski kmetski dom lepše in boljše prebivališče sreče in zadovoljnosti.

Kmetska gospodinja in gospodar.

Slomšek je hotel imeti najprej stvarno snažne, lepe, bele kmetske domove. V svojih postnih pridigah, ki jih je imel kot škof leta 1861 v cerkvi Matere Milosti, je rekel: »Ko sem svoje dni na hrvaški meji služil za kaplana, mi je bilo posebno veselje, gledati lepe bele hrame, le iz lesa, ali celo iz blata narejene, pa tako čudno obeljene, da je bilo veselje jih obiskati in se vvesti za mizo. Za vsake svetle so jih pridne devotke pobelile in zamazale; vsako soboto so stole in mize pa tudi sklednike čedno oprale. Takla snaga deklince je veliko lepša, kakor zlati uhani ali pisana jopica. Gospodinja skrbi za bele rute in prtice, koje vsakega meseca preminjajo, vsaj za dvojno perilo vsakemu domačinu, da se vsako nedeljo vsakdo po pranju obleče, posebno otroci, ki se tako radi umažejo. Otrokom ne da prej kosilca, ne male južine, dokler se čedno ne umijejo, da so belo-rdeči, kakor prelepa roza-vrtnica. Takla snažna gospodinja drži tri vogle hišine in je zlata vredna. O njej govori sv. Duh: Dar čez vse darove je razumna žena. Kar je solnce na nebu celemu svetu, je pridna gospodinja svoji hiši: svetla luč in zlat steber. (Sir. 26.)«

Kakor o gospodinjji, ima Slomšek tudi o gospodarju prelepe besede: »Največja sreča hiše je dober gospodar, o katerem se reče: ta mož skrbi za vse! Njega veliko obrajtajo domači in sosedje, rekoč: To so naš oče. Vsakemu ve dober mož dati dober svet, vsakemu pomagati in po vsej soseski velja njegova beseda. Srečen kraj, ki ima takega moža.« (Drob. 47. Erj. 206.)

Slovenski kmetski gospodar — svečenik!

V Slomškovem slovenskem kmetskem domu mora biti hišni gospodar tudi domači duhovnik; mora gledati, da vsi

udje družine opravljajo ne le telesno delo, ampak da skrbijo tudi za svojo dušo, da hodijo k službi božji, k sv. zakramentom, da opravljajo doma svoje molitve. Da, hišni oče mora skrbeti tudi za skupno molitev, ki jo naj navadno sam naprej moli. Slomšek je kot nadžupnik v Vuzenici in potem tudi kot škof družini naprej molil večerno molitev. V adventu in v postu je molil tudi vsak dan z družino sv. rožni venec, druge letne čase pa ob nedeljah in praznikih. Take svete dni je Slomšek več kakor eno celo uro ostal pri družini, ji bral iz kakih pobožnih knjig ali razlagal kako sv. resnico. In ko je škof Slomšek leta 1862 končal svoje sveto življenje, je strežnik izrekel tolažljive besede: »Umrli so ravno tisti čas, ko so vsak dan s svojo družino večerno molitev opravljali.«

Vodilo našega življenja.

Slomšku seveda ni bilo prikrto, koliko mora tudi trpeti naš človek na kmetskem domu. Dela in se trudi od zore do mraka, nazadnje pride nevihta, toča in ves trud celega leta je bil zaman. Slomšek je vedel tudi za take slučaje najti tolažljive besede. V življenjepisu kmeta pravi, da se ta ni nikdar jezil nad slabim vremenom, češ, da hoče le tako vreme, kakoršnega Bog hoče: če hoče Bog slabo vreme, se strinja tudi on z božjo voljo. S tako mislijo si je pregal vso nevoljnost in nepotrpežljivost in bil vedno zadovoljen. Za vse leto in za vse križe in težave pa je imel Slomšek izvrstno geslo, rekoč: »Naše vodilo bodi: Malo govoriti, veliko delati, vse trpeti!«

Slovenski duhovnik in slovenski kmetski dom sta eno!

Predragi kmetski bratje in sestre moje! To je Slomškov slovenski kmetski dom, to je dom, kakor si ga je zamislil Slomšek, dom sicer večkrat trpinov, celo mučnikov, a vendar dom srečnih in zadovoljnih ljudi, ki uživajo na svojem domu toliko nedolžnega, nebeskega veselja. Slomšek je učil Slovence, naj imajo tak svoj dom. On pa je učil kot škof tudi svoje duhovnike, naj tako ljubijo, cenijo in spoštujejo slovenski kmetski dom. In slovenski duhovniki so razumeli ta nauk svojega svetniškega škofa. Ostali so v zvezi s slovenskim kmetskim domom, čutili so se tudi po svojih višjih študijah kot kri iz kmetske krvi, ljubili so kmetske domove, spoštovali so kmetske ljudi, ki morajo toliko trpeti, ter so jim skušali lajšati njihovo gorje do današnjega dne. Nobena sila ni mogla napraviti prepada med slovenskim duhovnikom in slovenskim kmetskim domom. Zato pa slovensko kmetsko ljudstvo spoštuje in časti svoje ga Slomška, ljubi in ceni pa tudi svoje duhovnike, ki se držijo Slomškovih navodil, ker idi, da se slovenska duhovščina ni odtujila slovenskemu kmetskemu domu, ampak ga ima v čislju, kakor ga je imel Slomšek.

Slomškova oporoka.

Anton Martin Slomšek je zapisal na svoj zadnji rojstni dan 26. novembra 1861 v oporoki kot prvo točko: Svojo neumrjočo dušo izročam Bogu in pobožnemu spominu svojih prijateljev in svojih ovčic, svoje umrljivo telo pa materi zemlji. V zadnji točki pa pravi: »Oče luči pa, od katerega vsak dober dar pride, naj potrdi to moje poslednje sporočilo, naj blagoslovi mojega naslednika in vso ljubo laven tinsko škofijo, meni pa naj dodeli najvišjo in poslednjo milost, da bi zamogel tej škofiji pred njegovim prestolom s svojo priprošnjo koristiti biti.«

Čudne, proroške besede! Slomšek želi, da bi bil po svoji smrti pred božjim prestolom naši škofiji koristni. Mi, njegovi nevredni častilci, trdno upamo in smo prepričani, da se to že godi, da nam Slomšek že koristi pred božjim prestolom. Saj smo se po svojem sedaj vladajočem presvetlem nadpastirju Andreju odločili vse storiti, da bi bil Slomšek kmalu proglašen od sv. očeta za blaženega in potem

Zadnji Mohikanec.

Povest iz leta 1757.

Po J. F. Cooper-ju predelal Al. Benkovič.

15

»Naj torej bo!« je vzkliknil vdano. »Pojdite s Francozom in sklenite pogodbo.«

Ves pot se je starec vrnil v trdnjavo. Posadka mu je lahko iz obraza brala slabe novice.

Heyward je končnoveljavno sklenil pogodbo, čete pa so dobile objavo, da so ustavljene vse sovražnosti, ker je general Munro podpisal pogodbo, da se mora trdnjava drugo jutro izročiti sovražniku. Posadka je obdržala orožje, prapore in prtljago, torej vse »vojaške časti«.

Sovražni armadi sta prebili noč, kakor so pač nanesle okoliščine. Dočim so bili premaganci tihi, mirni in potrti, so pa zmagovalci veselja vriskali in rogovili.

Ko se je pričelo daniti, se je razmaknila preprega ob vhodu francoskega poveljnikovega šatora, ven pa je stopil v širok plašč zavit mož. Straznik ga je spoštljivo pozdravil in ga pustil mimo. Hitro je korakal skozi šatorsko mesto proti »Viljem Henrik«. Kadar je šel mimo straže, ki ga je pozvala, je odgovoril s klicem »Francija« in »zmaga«. Brez zadržke je korakal neznanec dalje, dokler ni prišel na obrežje blizu zapadnega nasipa trdnjavinega. Z oblaki zakrita luna je dajala baš toliko svetlobe, da je mogel razločevati stvari okrog sebe. Ob drevo naslonjen je pazljivo ogledoval sovražne nasipe. Pogledi so mu z vojaško natančnostjo uhajali od točke do točke. Videti je bilo, da nekaj vzbuja njegovo nezaupljivost. Nazadnje je kazalo, da

je zadovoljen, a ravno ko je hotel kreniti nazaj proti taboru, ga je ustavil rahel šum, prihajajoč z vogala bližnjega nasipa.

Nekdo je stopil na rob nasipa in se oziral proti francoskim šatorom. Glavo je obračal proti vzhodu, kakor bi težko čakal dneva. Zgodnja jutranja ura in nejasni obrisi moža, ki je zamišljen stal tam gori, so pazljivemu opazovalcu takoj povedali, kdo da je. Rahljovitost in previdnost sta mu velevala, naj se odstrani. Že je hotel oditi, a zadržal ga je šumot na vodi in škripanje po pesku. Takoj nato je videl, kako se je plazila proti njemu postava in se ustavila nekaj korakov od drevesa, za katerim je bil skrit. Počasi se mu je pred očmi dvignila puškina cev, usmerjena proti nasipu, a predno je strelec mogel sprožiti, ga je neznanec zgrabil za roko.

»Huk!« je vzkliknil divjak, ko ga je oni tako nepričakovano ustavil v izdajalskem početju.

Brez besede je položil Francoz roko Indijancu na ramo in ga molče peljal na bolj oddaljen kraj.

Ko se je bil ustavil, je odgrnil plašč, se divjaku pojavil kot Montcalm in ga vprašal s strogim glasom:

»Kaj to pomenja? Ali moj sin ne ve, da je pokopana bojna sekira med Angležem in njegovim očetom iz Kanade?«

»Kaj to briga Huronce?« je odgovoril divjak. »Bledolličniki sklepajo mir, moji vojščaki pa nimajo še nobenega skalpa.«

»Magva je velik poglavar, zato mora poučiti svoje ljudi, kako naj ravnajo z našimi novimi prijatelji.«

»Magva je prijel za bojno sekiro, da jo pobarva s krvjo. Zdaj se še leskeče — kadar bo rdeča, jo zakopljem.«

»Magva je obljubil, da ne bo oskrnil francoskih lilij. Prijatelji velikega kralja onstran slanega jezera so sedaj tudi prijatelji Huroncev.«

S porogljivim smehom je Magva Montcalma prijel za roko in jo položil v globoko brazgotino na svojih prsih.

»Ali moj oče pozna to?« je vprašal drzno.

»Svinčenka je to napravila.«

»In to?« je nadaljeval in pokazal Francozu goli hrbet.

»To so sledovi udarcev! — Kdo je to storil?«

»Magva je spal v angleških vigvami in je odnesel te brazgotine!« je odgovoril divjak s porogljivim smehom.

Potem je pristavil s prirojenom mu slovesnostjo:

»Pojdi učiti svoje mlade, da je mir. Zviti lisjak pa ve, kako naj govori s svojimi huronskimi vojščaki.«

Ne da bi čakal na odgovor, je vrgel puško preko rame in odšel proti gozdu, kjer so taborili njegovi ljudje.

Tudi Montcalm se je vrnil v svoj šator, a hudo ga je težila misel, da se je bratil s tem divjim ljudstvom in da sedaj ne more več krotiti njegovih strasti.

Prvi solnčni žarki so obsevali v polni paradi za odhod pripravljene francoske čete. Tudi v angleškem taboru je vrvelo življenje, a vse se je vršilo molče in turobno. Potrti so se postavljali vojaki v vrste, ženske in otroci pa so pospravljali svoje pičlo imetje.

Munro je stopil nem, toda miren pred svoje čete. Na prvi pogled mu je bilo videti, da ga je udarec zadell v sredo srca in ga globoko ponižal.

Heyward je sočutno stopil k njemu ter ga vprašal, česa želi.

»Skrbite za moji hčeri!« je bil kratki odgovor.

»Za Boga, ali za vaši hčerki še ni poskrbljeno?«

za svetnika. Da se to tem hitreje zgodi nam v korist in v veselje, zato se hočemo od zdaj naprej Slomšku priporočiti v priprošnje v nebesih, da se spozna očito njegova priprošnja pri Bogu. Slomšek je kmetski stan tako ljubil. Kmetstvo ljudstvo hoče zdaj vse storiti, da pride Slomšek do češčenja kot svetnik. Danes se hočemo javno priporočiti Slomškovi priprošnji v nebesih.

Naše prošnje:

Prošiti pa ga hočemo danes za tri stvari:

1. Da bi bil naš slovenski kmetski dom res vedno tako lep, imeniten in svet, kakor ga je imel v mislih Anton M. Slomšek, da bi se potem tudi za naprej naš kmetski stan res najljubše zveličal.

2. Ga hočemo v teh hudih in za kmeta silno težavnih časih prositi, naj pomaga s svojo priprošnjo pri Bogu lajšati gorje slovenskega kmetkega doma, da bo kmetski stan res prijeten in vesel.

3. Ga hočemo prositi, naj s svojo priprošnjo pri Bogu podpira naše stremljenje, naše želje in prošnje, da bi mogli kmalu častiti A. M. Slomška kot blaženega in nato kot svetnika.

Slovensko kmetstvo ljudstvo se klanja ob spominu na smrt svojega Slomška njegovemu velikemu svetemu duhu in pošilja k nebu svoje goreče molitve, zaupajoč, da ima pri Bogu samem moža božjega, ki bo čuval slovenski narod posebno v sedanjih težkih časih.

Politični in gospodarski položaj pred otvoritvijo narodne skupščine.

Jesensko zasedanje narodne skupščine se bliža. Še kakšnih 10 dni in narodni poslanci se bodo zopet zbrali v beogradskem parlamentu. Ali je kaj upanja na plodonosno in za ljudstvo blagovito delovanje našega parlamenta?

Upanja je malo. Ko je bilo koncem meseca junija naglo presekano zasedanje parlamenta, se je hotelo javnost potolažiti s tem, da bo ministrski predsednik Nikola Uzunović parlamentarne počitnice porabil za to, da poravnajo spore, ki so nastali med različnimi strujami v radikalni stranki, ter da tudi uredi svoje razmerje do Radičeve stranke. Parlamentarne počitnice se nagibajo h koncu, Uzunović pa ni izvršil ne prve ne druge naloge.

Uzunoviću se ni posrečilo poravnati razdora v radikalni stranki.

Razmere v radikalni stranki so bolj razrvane in razdrapane kakor kdaj poprej. Občinske volitve, ki so letos meseca avgusta bile v Srbiji, so odnose med posrednimi skupinami naravnost zastrupile. Pri občinskih volitvah v mestu Beogradu so se radikalni razcepili na dva dela: eden del je vodil notranji minister Maksimović, drugi del pa so tvorili zagrizeni pašičevci. Vsled te razcepljenosti so radikalni v Beogradu propadli in beogradska občina je prišla v roke Davidovičevih demokratov.

Posledica teh volitev je strašna jeza pašičevcev, ki zahtevajo glavo, t. j. ministrsko službo Maksimoviča. Pašičevci pritiskajo na vladinega predsednika Uzunoviča, naj jim prejme vladine ladje izkrcja Maksimoviča. Pričakovali so, da se bo to zgodilo že sredi septembra, ko je bil Uzunović pri kralju na Bledu. Toda Uzunović je z Bleda s seboj prinesel samo ukaz, s katerim kralj svojo vladarsko oblast odstopa vladi za dobo, dokler bo bival v inozemstvu. Kralj se je namreč radi lahke operacije s famulijo odpeljal v Pariz ter bo izostal kakšna dva tedna. O Maksimoviču pa Uzunović ni s seboj prinesel nobenega ukaza.

Med tem se je v državo tudi vrnil stari Pašič. Ta povratek je pomnožil Uzunovičeve težave, ker bodo pašičevci povečali svoje napore, da bi svojega starega voditelja zopet spravili na krmilo vlade ter temeljito obračunali z njegovimi nasprotniki v radikalni stranki. Tako bo Uzunović imel z radikalno stranko večje težave ob zopetnji otvoritvi parlamenta, nego so bile one, ko je koncem junija zaprl vrata parlamenta.

Ravno tako malo je Uzunović rešil drugo svojo nalogo: razčiščenje razmerja do Radičeve stranke.

»Danes sem samo vojak, major Heyward«, je rekel general. »Vsi ti so moji otroci!«

Dunkan je bil dovolj slišal. Nemudoma je hitel v Munrovo stanovanje. Našel je sestro za potovanje pripravljeno in v pragu. Okrog nje so se gnetle jokajoče ženske, ki so v njej bližini iskale varstva.

Kora je bila blede, njen obraz je izražal skrb in strah, kljub temu pa se je krepko držala. Eliza pa je imela zatekle oči, ki so pričale, da je dolgo in bridko jokala. Obe sta z veseljem pozdravili Heywarda.

»Trdnjava je izgubljena«, je rekla Kora, »a upam, da je naša čast rešena.«

»Še nikdar ni sijala tako«, je odgovoril Heyward. »Sedaj pa je treba skrbeti za vašo varnost. Dolžnost in čast zahteva, da vaš oče in tudi jaz tak dan ostanemo pri četah. A kdo vaju bo čuval v tej zmešnjavi?«

»Ne potrebuje varstva«, je odgovorila Kora. »Kdo bi si nama upal kaj zalega storiti?«

»Nikakor vaji ne morem pustiti samih! Pomislite, da Eliza ni odločna kot vi.«

»Morda imate prav. A glejte, tam prihaja vaš prijatelj!«

Heyward se je ozrl in ugledal Davida, ki se je bližal s psalmsko knjigo v roki. Pohitel mu je nasproti in mu izrazil svoje želje.

»Vaša skrb naj bo, da se damama ne zgodi kaka neprijetnost. Za spremstvo dobite nekaj služabnikov. Ako bi kak vojak sovražne armade ali kak Indijanec postal nesramen, sklicujte se na pogoje kapitulacije in jim zaprete, da se obrnete naravnost na Montcalma — to bo dovolj.«

»Ako pa ne bo, potem mi pomaga ta sveta knjiga!« je navdušeno vzkliknil David. »Zadostovalo bo, ako jim s

3. oktobra ves brežiški in krški okraj v Brežice na shod dr. Korošca, ki bo ob 11. uri predpoldne na vrtu in dvorišču Narodnega doma v Brežicah!

Radič hoče vreči Nikiča in sam postati minister.

V Radičevi stranki se je razvnel hud boj zoper politiko Stjepana Radiča, kateremu se očita, da dela rodbinsko politiko, t. j. politiko za svojo famulijo. Na čelu Radičevih nasprotnikov stoji nekdanji vneti pristaš Radičev minister za šume in rudnike dr. Nikič. Ker je Radič dr. Nikiča izključil iz stranke, se Nikič trudi, da organizira na Hrvatskem lastno stranko, pri čemer ima po poročilih, ki prihajajo v javnost, dosti uspeha. Radič zahteva od ministrskega predsednika Uzunoviča, da odpusti ministra dr. Nikiča, ter svojo zahtevo podpira z različnimi grožnjami. Radikalni pa se Radičevih groženj manj bojijo kot lanskega snega. Zato so tudi mirno preslišali najnovejšo zahtevo Radiča, da mora biti takoj sprejet med ministre ter postati minister za socialno politiko. Da bi to zahtevo radikalni tem bolj slišali, jo je Radič izjavil sredi meseca septembra v Ženevi, kjer je bival kot odposlanec sedanje vlade na zasedanju Društva narodov. Časnikarji so to Radičovo zahtevo raznesli po vsem svetu, v Beogradu pa se radikalni za Radičovo zahtevo, da mora zopet postati minister, niti zmenili niso.

To so uspehi breznačajne in sebične Radičeve politike za Radiča samega.

Bosanski muslimani na srbski strani.

Še žalostnejši in usodnejši so nasledki Radičeve nesrečne politike za hrvatski narod in hrvatsko narodno politiko. V tem oziru je treba posebno zabeležiti dogodek, ki se je zgodil 11. septembra. To je namreč združenje kluba muslimanskih poslancev iz Bosne s klubom Davidovičevih demokratov.

Doslej so bosansko-hercegovski muslimani tvorili v beogradskem parlamentu svoj lasten poslaniški klub. Ti poslanci so bili izvoljeni na avtonomističnem programu ter so po veliki večini bili hrvatskega mišljenja. Stali so torej na enem delu hrvatske narodne fronte proti velesrbskemu centralizmu. V zahvalo za to, da so ti muslimanski poslanci branili hrvatske politične ideale, jih je Radič strastno in hudobno napadal. Naravnost jih je naganjal med Srbe, ko je od njih zahteval, da ne smejo več tvoriti svoje lastne muslimanske stranke, marveč se morajo odločiti ali za Srbe ali za Hrvate. Muslimani so nekaj časa poslušali to pridigo, katere se je Radič naučil od srbskih politikov, zlasti od radikalov, ter jo vedno premleval. Nekaj časa so mirno poslušali, ko pa jim je minila potrpežljivost, so se pridružili ne Hrvatom, ampak Srbom. Združili so se z demokratsko stranko, ki je po svojem bistvu srbska. Pri tej združitvi pa so si s pismeno pogodbo pridržali pravico, da se bodo vnaprej borili za izvedenje širokih samouprav. Za avtonomistično fronto torej muslimanski poslanci niso izgubljeni, samo jih je Radič s svojo grdobno in hudobno politiko odgnal proč od Hrvatov.

Vlada nesposobna za rešitev gospodarske krize.

Takšen je torej položaj pred zopetno otvoritvijo našega parlamenta: poslabšan za Radiča, kakor tudi za Uzunoviča. Uzunovičeva vlada je pravzaprav vedno bila v krizi ter je padala iz enega pretresljajev v drugega. Vsled notranjega nesporazuma in vedno se ponavljajočih sporov je nesposobna za rešitev one naloge, ki mora v sedanjem času biti vsaki vladi prva in najvažnejša; za omiljenje gospodarske krize. Gospodarsko stanje ljudstva se slabša od dne

potrebnim poudarkom iz nje zapojem: Zakaj besné pogani . . .

»Je že prav!« je nepotrpežljivo rekel Heyward. »Čas je, da se ločimo.«

Poslovil se je s pomirjevalnimi besedami od deklet ter naglo odšel na svoje mesto, kajti angleška kolona se je že pričela gibati. Sestri sta že videli bele uniforme francoskih grenadirjev, ki so zasedali trdnjavske izhode.

Ker so bili vsi vozovi potrebni za ranjence in bolnike, sta se deklici rajši odločili, da pojdetje peš.

Počasi se je pomikala žalostna množica mimo francoskih čet proti gozdu, ki je bil na kraju zaseden z divjaki. Nekateri so se že približali sprevodu, a so bili še mirni in tihi.

Začetek sprevoda s Heywardom na čelu je bil že izginil med drevjem, ko je Korino pozornost vzbudil trop zaostalih, med katerimi je bil slišati hrup hudega prepira. Nekaj divjakov se je bilo lotilo nekoga in mu hotelo iztrgati raznih svežnjev, ki jih je nosil. Ker pa se ni hotel ločiti od dragocenih stvari, so se sprijeli.

Naenkrat se je pokazalo več sto divjakov, kakor bi jih bil kdo pričaral iz tal. Takoj nato je videla Kora, kako je Magva stopil med svoje rojake in jim nekaj govoril z nevarno gostobesednostjo. Ženske in otroci so se ustavili ter se gnetli in stiskali kakor čreda preplašenih ovac. A Indijanci lakomnosti je bilo že zadoščeno, sprevod se je zopet pričel pomikati.

Divjaki so se bili umaknili in so očitno sklenili, da ne bodo nadlegovali nasprotnikov. Ko pa je oddelek žensk šel tik mimo njih, je nekoga Huronca zbolel v oči lepo pisan šal. Planil je naprej in ga hotel vzeti. Prestrašena si je žena šal ovila še trdneje in ognila z njim svojega dojenčka. Kora je to opazila in je pravkar ženi hotela za-

do dne. Vsi sloji ljudstva propadajo, vsi stanovi so na poti gospodarske pogube. Kaj pa dela vlada, da zadrži gospodarski propad ter vsaj omili gospodarsko krizo? Predložila je nov davčni zakon, kojega določbe bodo davke v prečanskih krajih, zlasti v Sloveniji, povečale. Drugega pa ni ničesar storila za ozdravljenje gospodarskih ran, na katerih boleha ljudstvo in vsi njegovi sloji.

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Kralj je odšel na Francosko. Z Bleda, kjer se je mudila kraljeva rodbina preko poletja, je pretekli teden odšel kralj Aleksander s kraljico Marijo v Pariz. Njegov odhod na Francosko, pravijo, nima nobenega političnega ozadja.

Pašič je prišel s Francoskega domov. Po daljši odsotnosti se je povrnil Pašič s Francoskega domov in je začasno ostal še v Dalmaciji. V Beograd se vrne tik pred sklicanjem narodne skupščine. Dasi je želel, naj ne pride nihče k njemu, je vendar sprejel Trifkoviča, zvestega svojega pristaša, ter mu je dal navodila, kako bi naj Pašičeva skupina prišla zopet do nekdanje moči. Trifkovič je po povratku od Pašiča v Beograd takoj sklical svoje zaupnike na posvetovanje.

Kdo bo zmagal? Trenutno je naš političen položaj v znamenju skrite borbe za vlado med radikalni samimi. Na eni strani je Pašič s svojimi, na drugi Uzunović. Uzunović sam ni tako vpliven, da bi se mogel obdržati na vladi proti Pašiču. Njega drži močna roka morda ravno zato, da se Pašič ne povrne na vlado. Kot Pašičev repek je Pribečevića in Žerjavova skupina, katere si želi zopet nek lajne PP čase nazaj. Na Uzunovičevi strani je začasno še Radič. Tako mu je zvest, da ga podpira kljub temu, da mu Uzunović na vseh koncih in krajih kljubuje. Kakor tehničar, tako izgleda ves položaj, giblje sem in tje, vsaki dan drugačna poročila. Ko bo v začetku oktobra sklicana skupščina, bo padla tudi odločitev.

Bo kdaj kaj bolje v drž. političnem življenju — tako se vsak državljani nehoti vprašuje, ko vidi to medsebojno borbo za krmilo države. Gotovo je, da v naši državi preživljamo zdaj še nekake začetne težave. Sedanji vodilni srbski politiki so še vedno v tistem ozkosrčnem razpoloženju, ko so videli svojo državo le do Donave, nas preko pa ne. Dasi toliko govorijo, da so nas Srbi osvobodili, je vendar istina, da se ravno srbski krogi še danes premalo zavedajo, da smo tudi Slovenci in Hrvati kot enakopravni državljani prostovoljno se združili v enotno državo, za katero enako, če že ne več, žrtvujemo. Sedanji srbski radikal ni krogi pa bodo prav kmalu zgubili svoj političen vpliv in do moči bodo prišli ljudje in stranke, ki bodo delile pravico vsakemu brez ozira na narodnost in vero, vsakemu, ki je dober in zvest državljani naše države. Notranji boji med srbskimi strankami in v srbskih strankah kažejo, da gre položaj na bolje.

Narodna skupščina je sklicana na 4. oktobra na izredno zasedanje. Po ustavi določeno redno zasedanje se začne dne 20. oktobra. Narodna skupščina bi imela toliko dela, a kakor je videti, ni ničesar pripravljenega, ker so vsi ministri in vodilni krogi zapleteni v vse mogoča zakulisna spletkarjenja.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Prijateljska zveza med našo in poljsko državo. Preteklo soboto sta naš zunanji minister dr. Ninčič in poljski zunanji minister Zaleski podpisala dogovor prijateljskih odnosov med našo in poljsko državo. Pogodba velja tri leta. Obe državi se obvezujeta, da se bosta posvetovali o skupnih političnih vprašanjih doma in v mednarodnem položaju.

Italija na predvečer krvavih dni. V Italiji imajo glavno besedo fašisti. Ti imajo večjo oblast kot pa država sama. Pretekli teden so se postavile čete fašistov proti redni vojski. V Trstu so se prav pošteno spoprijeli. Nad mestom je bilo nekaj dni obsedno stanje. V Zgornji Italiji je prišlo do takih nemirov in izgrediv posebnost še kot demonstracije proti Franciji, da je francoska vlada poslala vojaštvo na svojo državno mejo. Na francoske zastopnike so se izvršili napadi. To pa vse zavoljo tega, ker je tisti, ki je izvr-

klicati, naj prepusti šal divjaku, da ne bo razdražen. Ta hip pa je Huronec izpustil ruto in materi iztrgal kričeče dete. Sedaj pa je žena vse, kar je imela kaj vrednega na sebi, prepustila grabežljivemu divjaku ter se kot divja zagnala na Indijanca, da reši dete. Ta pa je dete, držeč ga za nogo, vihtel nad glavo.

»Tu imate, vse vzemite!« je kričala obupana žena ter si obleko trgala z života. »Samo otroka mi dajte nazaj!«

A borne cunje niso bile vseh divjaku. Videč, da se je bil rute polastil že nekdo drugi, je z otrokom udaril ob skalo in njega trepetajoče ostanke materi vrgel pred noge. Pogled na krvavi životek pa ga je še bolj razdražil. Potegnil je tomahavk izza pasa in nesrečni materi preklal glavo, da je mrtva padla preko otroka.

Ta nevarni hip je Magva roke položil na usta in kričnil grozopolni indijanski bojni krik. Odgovorilo mu je zagušno tuljenje več kot dveh tisočev Indijancev, ki so na to znamenje planili iz gozda. Nočemo natančneje popisovati grozljiv prizorov, ki so se sedaj vrstili drug za drugim. Povsod je kosila smrt neusmiljeno, grozopolno. Vsak upor je le še podžgal besnenje divjih morilcev. V potokih je tekla kri po ravnini.

Kar je bilo še ostalo v bližini izvežbanih vojakov, so se vsi skupaj strnili v sklenjene vrste, a niso mogli dosti opraviti z nenabitimi puškami.

Sestri sta bili v tem groznem klanju brez pomoči. Od vseh strani se je slišalo samo vpitje, stokanje in preklicanje. Naenkrat so Elizino odreklo zadnje moči. Nezavestna se je zgrudila, Kora pa je padla poleg nje in jo tesno objela v smrtnem strahu. David je stal poleg nji in z grozo strmел vanji ne vedoč, kaj bi počel. Naenkrat pa se je njegova visoka postava vzravnila, v svetem navdušenju so mu vzplamtele oči.

šil na Mussolinija atentat, prišel s Francoskega. Zdivjani fašisti so med drugimi napadli tudi ameriškega zastopnika v Rimu in ga pustili nezvestnega na cesti ležati. Slovenecem se v takem položaju v Italiji godi še posebno slabo. Mussolini se je sicer zaradi teh nerednosti opravičeval in zapovedal nemirneže aretirati, vendar se jim ne bo kaj bati.

Nemčija in Francoska se vedno bolj zblížujeta, pripravljata se celo za skupne tajne nastope v Evropi. Če je to proti Italiji, potem je to dobro.

Na Španskem so sili nasilne vlade generala Primo de Rivero. V vsej državi se je začela obširna agitacija proti sedanji vladi in tudi proti kralju za republiko.

Rusija ima notranje politične boje. Trocki, ki so ga že skoro čisto izrinili, je zopet prišel do moči. V zunanje političnih zadevah bo Rusija morala popustiti in se pridružiti Društvu narodov, ker jo je Nemčija, ki je bila dozdej skupaj z njo, ločena od ostale Evrope, zapustila.

Kaj je novega?

Poziv in prošnja. Pogled na zasebno in javno življenje je postal obupen. Najbolj trpi pod novodobnimi razmerami mladina, ki se zapeljuje k telesnemu uživanju in zapravljanju in tako moralno propada, ne samo v mestu, temveč tudi na deželi. Ali ni pomoči? Gotovo! Frančiškov duh naj prešine vso javno in zasebno življenje in prenovilo se bo obliče zemlje. Dne 4. oktobra 1226 je umrl blaženi smrti veliki reformator krščanskega življenja sv. Frančišek. In kaj mi? Ali hočemo Frančiškove ideje udeležiti ob priliki 700letnice njegove smrti? Gotovo! Postaviti hočemo zajedno z društvom Katoliške Omladine v Mariboru, kot središču prejšnje zelehe Štajerske, v večni spomin te zgodovinske stoletnice »Zavod za osirotelo mladino« od 14. leta naprej. Tukaj naj bi se do 100 sirot vzgojevalo v verskem in narodnem duhu, izobraževalo v različnih strokah ter jih usposobilo za javno življenje kot krščanske mojstre. Kako vzvišena naloga! Ker je ta edini zavod namenjen za celo prejšnjo Štajersko, se obračajo podpisani člani stavbenega društva na vso javnost, da vsi priskočijo na pomoč, katerim je res pri srcu zboljšanje razmer osobito še med mladino kot upom boljše bodočnosti. Razposlali bomo ta teden na vse župnije srečke za loterijo in nabiralne pole za pristop v stavbeno društvo. V vsaki župniji naj vzamejo razen preč. gg. dušnih pastirjev vso akcijo v roke vsi oni, katere preveva Frančiškov duh nesebične požrtvovalnosti. In katere župnije se bodo najbolj odlikovale, bodo imele prednost pri sprejemanju sirot. Zato naj ne bode župnije in vasi, kjer bi ta poziv in prošnja ne zbudila mnogo navdušenih in požrtvovalnih apostolov te prekrasne ideje ob priliki 700letnice sv. Frančiška. Maribor, dne 16. 9. 1926. — Dr. Janez Tomažič, prelat. Dr. Leskover Josip, župan. Trabi Ivan, Repše Ivan, Jurgec Franc, Pliberšek Josip, Kolarič Alojzij, P. Pavel Potočnik, Ploj Anton.

Prošnja za vstop v Stavbeno društvo za zidanje in za vzdrževanje Omladinskega doma v Mariboru. Če hočemo sezidati in vzdrževati Omladinski dom pred vsem za osirotelo mladino iz cele Štajerske, je bilo potrebno ustanoviti posebno društvo. Člani so redni, podporni, ustanovni in častni. Redni član lahko postane vsak, ki letno plača vsaj 10 dinarjev. Podporni član je, kdor plača najmanj 100 dinarjev. Častni član je, ki plača enkrat 500 dinarjev, ustanovnik pa 1000 dinarjev. V znak hvaležnosti preskrbi odbor za vsakega rednega pokojnega, častnega in ustanovnega člana častno spremstvo z omladinsko godbo, ako je blizu Maribora, in sv. mašo za dušnico, če je bil v društvu vsaj 10 let. Razen te sv. maše se udeležijo vsi člani društva sv. maši, ki se opravijo vsako prvo nedeljo v mesecu, na dan sv. Alojzija in v osmini vernih duš. Imena ustanovnih članov se vklešejo v kamenito ploščo v dvorani. Vsled teh izrednih ugodnosti, ki jih nudi to društvo svojim članom, bi bilo želeli, da se v prav obilnem številu vpišejo in nam tako pomagajo z majhnimi prispevki izvršiti plemeniti namen kot večni spomin 700letnice smrti sv. Frančiška. — Stavbeno društvo Omladinskega doma v Mariboru, frančiškanski samostan.

Letošnje birme v lavantinski škofiji so končane. Birmanih je bilo: v Mariboru 1039, v dekaniji Jarenina 907, Videm 2761, Kozje 2060 in Rogatec 1782, skupaj 8549.

DR. MED. VL. MOGILNICKI
zdravnik,

zopet redno ordinira v Sv. Juriju ob j. ž. v lastni hiši št. 62 od 2. septembra naprej.

Poročila S. L. S.

Krčevina-Lajtersberg. Za nedeljo, dne 26. septembra, napovedani shod poslanca Žebota se ne vrši, ker je poslanec odpotoval v Beograd k sejám finančnega odbora.

Marija Snežna. Shod poslanca Žebota v nedeljo, dne 19. septembra, je zelo lepo uspel. Predsedoval mu je župan g. Mali. Ljudstvo je odobraval govor našega poslanca in mu izreklo zaupanje. Shoda se je udeležil tudi bivši poslanec Mermolja, ki pa je izjavil, da se ne peča več s politikom. Popoldne je nameraval imeti pri nas shod liberalni poslanec profesor Pivko. Pivka ni bilo. Razen nekaj učiteljev in par žejnih ni bilo nikogar.

Pri Veliki Nedelji se vrši v nedeljo, dne 26. septembra, po rani službi božji pred cerkvijo shod SLS, Govorita poslanca Vesenjaka in Bedjančiča.

Naša društva.

Slovesna proslava 700letnice smrti sv. Frančiška pri 8. oo. frančiškanih v Mariboru. V nedeljo, dne 3. oktobra, je ob pol petih popoldne slavnostna akademija v Götzovi dvorani z govori, petjem, deklamacijami in godbo. Vstopnice se dobijo pri vratarju frančiškanskega samostana in pri blagajni. Ob pol sedmih zvečer slovesno zvonjenje, zažiganje kresov po župniji in streljanje. Dne 4. oktobra, na

Dekan v Ormožu vlč. g. Andrej Gliebe umrl. V petek je umrl v Ormožu tamošnji g. župnik in dekan Andrej Gliebe. Pogreb se je vršil v pondeljek predpoldne. Rajni je bil rojen dne 30. 8. 1860 v Starem logu na Kranjskem. Bogoslovje je dovršil v Ljubljani in bil posvečen v mašnika leta 1883. V nemški viteški red je stopil leta 1887. Kaplanoval je v Semiču do leta 1889, ko je bil prestavljen na Štajersko k Sv. Miklavžu. Od Sv. Miklavža je prišel k Vel. Nedelji in v Središče. Leta 1895 je bil nastavljen prvič v Ormožu in od tamkaj je še prišel enkrat k Veliki Nedelji in leta 1900 v Ormož za župnika in dekana, kjer je ostal do svoje smrti. Rajni je bil blaga duša ter priljubljen pri duhovnih sobratih in ljudeh, kjer je služboval. Ostani mu ohranjeni pri duhovnih sobratih in vernikih trajno hvaležen in časten spomin!

Odlikovanje. Za 40letno zvesto službovanje kot oskrbnik grofa Meranovih vinogradov Janžev vrh-Pekre pri Mariboru je bil odlikovan z zlato kolajno tamošnji oskrbnik g. Henrik Schigert. K zasluženemu odlikovanju iskreno čestitamo!

Najden utopljenec. Dne 7. t. m. je utonil v Dravi v Mariboru pod železniškim mostom Martin Novak. Pri Ptujju so te dni izvele iz reke utopljenca, čigar identitete še niso ugotovili, domnevajo pa, da je to truplo utopljenega Novaka.

Zgorel kozolec. Med zadnjo občinsko sejo celjskega mestnega sveta je pričelo goreti v Spodnji Hudinji pri kozolcu g. P. Majdiča, ki je pogorel do tal. V bližini istega leži tudi lesno skladišče g. Ivo Čatra, ki je bilo v veliki nevarnosti, a se je požarni brambi posrečilo, ogenj omejit in rešiti skladišče. Škoda, ki je povzročena po ognju, je prav velika, ker je kozolec napolnjen s poljskimi pridelki, v prvi vrsti s krmo. Kozolec je bil ogromnega obsega in je vsled tega tudi škoda precej velika. Ceni jo nad 100.000 din.

Nepojasnen umor v Slovenskih goricah. Iz preiskovalnega zapora mariborskega okrožnega sodišča je bilo te dni izpuščenih 15 oseb, ki so bile pred nekaj meseci aretirane radi dvojnega umora v St. Juriju v Slov. goricah. Izpuštili so jih morali radi pomanjkanja dokazov in tako bo ostal najbrže ta zločin nepojasnen.

Nagla smrt. V Trnovskem vrhu pri Sv. Urbanu so našli v vinogradu mrtvo staro gospodinjico Simoničovo, pd. Kreishauptmanovo. Sla je v gorico travo žet, pa jo je zadela kap; v roki je držala še srp. Drugi dan bi morala iti k sodniji radi neke tožbe. Zdaj je smrt naredila konec dolgoletnim nemirom in tožbam pri hiši.

Požar v Beltincih v Prekmurju. V soboto, dne 11. sept. ob 10. uri zvečer je izbruhnil na dvorišču trgovca Petra Osterca v Beltincih v skednju ogenj. Ker se skedenj drži stanovanja, skladišča, naprej pa je hiša s trgovino, je bilo v nevarnosti vse Osterčevo premoženje. Ko so domači ogenj opazili, so takoj alarmirali ljudi po ulicah, da so prihiteli na pomoč k živini; domači pa so rešili otroke, tako so bili otroci in živina v par minutah na varnem. V burnem diru so prihitela štiri gasilska društva: Beltinci, Ganci, Lipovci in Bratonci. Gasilci so od treh strani gasili vstrajno in požrtvovalno; v kratkem času so ubranili, da se ogenj ni razširil in po dvehurnem delu so bila poslopja popolnoma izven nevarnosti.

Požar v Murski Soboti. V nedeljo kmalu po polnoči je izbruhnil na domu žitnega trgovca Titana v Černelovcih pri Murski Soboti velikanski požar. Na lice mesta so prihitele štiri požarne brambe z brigalnici, a rešiti niso mogle mnogo, ker je bilo poslopje s slamo krito. Gospodarska poslopja so popolnoma zgorela, od stanovanjskega dela pa so ostale tudi le stene. Škoda je tem večja, ker je zgorela tudi mlatilnica. Kako da je požar nastal in koliko znaša škoda, še dosedaj ni dalo izvedeti. — Skoraj istočasno je bil požar tudi v Noršincih. Zgorelo je eno gospodarsko poslopje.

Potres. Iz Trbovelj nam poročajo: V sredo popoldne ob 2.46 se je čul pri nas kratek, močen sunek zemlje in to v smeri od juga proti severu. Potres je ljudstvo močno prestrašilo, ker je bil neobičajno kratek, kakor bi odrezal. — Enako nam poročajo iz Vač, da so tam čutili potresni sunek ob 2.50.

Stolp župnijske cerkve pogorel. Iz Zabukovja blizu Sevnice ob Savi poročajo: Stolp župnijske cerkve je pogorel v pondeljek, dne 13. t. m. Klepar je popravljal stolpno streho. V njegovi odsotnosti je zažgal njegov pomočnik neko sršenovo gnezdo v zgornjem delu strehe. Ogenj se je zatrosil in se ni dal več ustaviti. Popadali so tudi zvonovi in stolpna ura na obok. Ako bi ne bili pomagali požrtvovalni sosedje, bi bila tudi cerkev pogorela. Potrtost med

praznik sv. Frančiška, bo zjutraj ob pol šestih slavnostni uvodni govor, nato slovesna sv. maša. Popoldne ob 3. uri govor s slovesnimi litanijami. Celó osmino do nedelje bodo zjutraj ob pol šestih in popoldne ob treh govori o tvari: »Moderni svetnik.« Dne 10. oktobra, zadnji dan Frančiškove proslave, bo dopoldne ob 10. uri slovesna sv. maša za vse udeležence. Popoldne ob treh bo jubilejna procesija, sklepni govor, zahvalna pesem in papežev blagoslov. Vsi udeleženci te Frančiškove slovesnosti v baziliki Matere Milosti v Mariboru imajo polovično vožnjo, katero je izposloval od ministra železnice poslanec g. F. Žebot dne 14. septembra t. l., št. 27.313. Kjer se vstopi, se mora cela karta vzeti do Mariboru, katero dajo z mokrim žigom žigosati. V Mariboru se udeleženci oglašijo pri vratarju frančiškanskega samostana, kjer dobijo potrdilo, da so se udeležili te pobožnosti. — Pridite v obilnem številu k Materi Milosti v Maribor ter se navzemite Frančiškovega življenja, da bo zopet zacvetelo krščansko življenje.

Velik mladeniški shod pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Dne 10. oktobra se vrši pri Sv. Juriju ob Ščavnici velik mladeniški shod s sledečim sporedom: Ob pol 10. uri slovesna služba božja za mladeniče, ki jo opravi ml. g. kanonik Fr. Časl. Med sv. opravilom naj mladeniči — če le mogoče — pristopijo k mizi Gospodovi. Spoved naj opravijo doma. Potem shod na prostem, pri katerem govorijo med drugimi govorniki iz Maribora. Nato obed. Po večernicah pretresljiva igra v treh dejanjih: »V satanovih verigah.« Med odmori svirajo tamburaši in pojejo pevci. — Mladeniči sosednih Marijinih družb, mladeniških zvez, orlovskih odsekov in drugi, pridite vsi na to svojo prireditev, ki ste jo že dolgo pogrešali! Moški pevski zbori dobrodošli! Shod se vrši pri vsakem vremenu: v lepem na prostem, v dežju pa pod streho. —

ljudstvom je nepopisna, posebno ker je bila streha zelo lepe oblike v rokoko-slogu.

Tajnosten umor. Dne 15. t. m. zjutraj je vlakovodja jutranjega vlaka, ki vozi iz Dolenjskega proti Ljubljani, opazil, da pri zadnji čuvajnici blizu postaje Semič ni vse v redu; signal je namreč kazal, ki je proga odprta, luč pa, da je proga zaprta. Ko se je prepričal, da je proga prosta, je odpeljal vlak naprej in nato opozoril postajenačelnika v Semiču. Ta je takoj šel pogledat, kaj da je in našel čuvaja Gortana mrtvega. Ležal je oblečen na postelji in imel glavo prestreljeno s tremi strelji. Za zločincem so se uvedle poizvedbe. — Istega dne pa se je pripeljal v kandijsko bolnico železniški delavec Franc Kapš, ki je stanoval pri umorjenem Gortanu. Tudi ta je isto noč dobil strel v trebuh, krogla mu je ostala v jetrih. Sam izpoveduje, da ga je ponoči neznan človek napadel in obstrelil. Sum je podan, da je oba zločina napravila ena in ista oseba.

Nevaren berač. Neznani 40—45 let star možki je prosil te dni po Raki na Kranjskem in okolici razne podpore v blagu in denarju. Posebno je prosil za žito in je trdil, da je posestnik in da mu je toča popolnoma potolkla njegove njive. Pri tej priliki pa je ta možakar ukradel posestniku Francetu Žabkarju v Zalokah pri Raki 6800 dinarjev in je neznano kam pobegnil. Pravijo, da se je v zadnjem času pojavilo več takih sleparjev, ki ne samo da nesramno lažejo, da so pogoreli, marveč zraven še krajejo.

Strašna vremenska nesreča v Ameriki. Polotok Florida v Združenih državah Severne Amerike, ki je tako velik, kot tretjina Jugoslavije, je zadela strašna vremenska nesreča. Silen orkan je uničil najbolj cvetoča mesta ob obrežju ter tisočim prinesel smrt. Florida, ki leži na najjužnejšem delu Združenih držav Severne Amerike, ima izredno milo podnebje, neke vrste večno pomlad, ter je baš radi tega postala največje letovišče na svetu. Vsi ameriški bogataši, in teh je zelo mnogo, imajo tukaj svoje lepe vile. Sedaj je vihar uničil vse. 2000 oseb je mrtvih, in tisoče je ranjenih in 100.000 ljudi brez strehe. Škoda gre v stotine milijonov dolarjev.

Dar Dijaški kuhinji v Mariboru. Barbara Kaučič, Gornji Ivanjci, je darovala 100 din. za Dijaško kuhinjo v Mariboru.

NOVE KNJIGE.

V knjigarni Tiskarne sv. Cirila v Mariboru dobite sledeče nove knjige:

»Morski vrag«, čudovita povest iz življenja mornarjev. Stane 20 din.

»Mlinar in njegova hči«, ljudska igra v 5 dejanjih. Priporočamo vsem društvom, da sedanji čas okoli Vseh svetnikov najprimernejšo gledališko igro. Izvod stane 18 din.

»Državlanska vzgoja« pisatelja dr. Josipa Jeraja. To knjigo naj bi imelo vsako društvo in vsak vzgojitelj naroda. Stane 15 din.

»Spoved malih grehov«, zelo poučna in potrebna knjiga. Priporočamo jo spovednikom in spovedancem, ker je to knjiga, ki jim bo zelo dobro služila. Knjigo je prestavil iz nemščine dr. Jere in stane 25 din.

»Zadnja pot kapitana Scota«, ki je šel preiskovat najjužnejše kraje naše zemlje. Povest je tako pisana, da ne moreš knjige odložiti, dokler je nisi prebral. Stane 26 din., vezana 44 din.

Naročajte vse knjige le v knjigarni Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, ki vam bo postregla točno in poceni. Naša oznanila glede novih knjig naj si društva in posamezniki shranjujejo. Če ne morejo ta teden naročiti, pa bodo ob drugi priliki.

Mariborska porota.

Požigalka.

Dne 15. t. m. s e je zagovarjala pred porotniki radi požiga prevžitkarica Marija Razlag iz Bodislavcev. Obtožena je bila, da je v noči od 2. na 3. julija 1926 zanelila ogenj v parni svojega sosedu Antona Slane ter s tem povzročila požar, ki je Slani upepelil gospodarsko poslopje ter mu napravil občutno škodo. Obtožena je bila nekoč že obsojena radi požiga ter je odsedela 5 let težke ječe. Na Slano se je jezila, ker je kupila od njega posestvo, izvršitev kupne pogodbe pa je prepričala občino, ki je dala Slano preklatic ter je pogodba bila nato razveljavljena. Razlagova je nato opetovano izjavila, da se bo maščevala. Poleg požiga je obtožena tudi žalitve uradnih oseb, ker je zmerjala sodnega eksekutorja in njegovo spremstvo. Požiga ji sodišče ni moglo dokazati ter je bila tega oproščena, pač pa

Za skupen obed (po 8 do 10 D) se oglasite pri svojih voditeljih! Torej na svidenje pri Sv. Juriju ob Ščavnici.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Prvi javni nastop tukajšnjega Orlovskega odseka je v splošno zadovoljnost vseh dobro uspel. — Hvala gre vsem, ki so kaj pripomogli k tej prireditvi. Kovacečevi hiši za telovadni prostor, dekletom, ki so napletle vence ter lepo okrasile telovadišče. Gospodu govorniku iz Ptujja za bodrilne besede ter vsem, ki so darovali dobrote za srečolov in licitacijo. S skupnim, vzajemnim delom bomo še lahko priredili marsikaj lepega.

Središče. Tukajšnji Ljudski oder vlnudno vabi kakor domačine tudi okoličane k uprizaritvi igre: »Moč uniforme« v nedeljo, dne 26. t. m., ob 7. uri zvečer. Sodeluje tudi društveni tamburaški zbor. — Vstopnina: sedeži po 6 in 5 D, stojišča po 3 D, Na svidenje!

Zreče. Izobraževalno društvo priredi na nedeljo, dne 26. t. m. krasno tridejanko: »Tri sestre«, in sicer po večernicah na vrtu gospoda Kračuna. Na sporedu je tudi glasba in petje. Čisti dobiček je namenjen domači knjižnici.

Braslovče. Dan velike javne tombole za zgradbo društvenega doma se bliža. Kdor si še ni prej preskrbel tombolskih tablic, naj hiti. Dobitki bodo razstavljeni od nedelje, dne 26. septembra v posebnem šotoru na vrtu Kmetijske zadruge. Tombola se začne točno ob pol 2. uri popoldne v nedeljo, dne 26. septembra. Po tomboli se vrši vrtna veselica, na kateri igra velenjska rudarska godba. Na šmihelsko nedeljo vsi v Braslovče!

Prosnetno društvo v Šmarju pri Jelšah bo v nedeljo, dne 3. oktobra igralo krasno in priljubljeno igro »Miklova Zala«. — Začne se takoj po večernicah. Naše prijatelje vabimo, da pridejo to nedeljo v Šmarje in si ogledajo to lepo igro. Na svidenje!

je bila obsojena radi žalitve uradnih oseb na tri mesece zapora.

Ponarejevalci taksnih znamk.

Dne 16. t. m. se je vršila razprava proti bivšemu orožniku Ivanu Vrablu in njegovim skrivcem Hauptmanu, Jožetu Puh, Petru Nemec, Francu Sever in Jožetu Javor. Obtoženi so bili ponarejanja in razpečevanja taksnih monopolnih trakov, katere naleplja finančna uprava na cigaretni papir in na igralne karte. Znamke so ponarejali v Gradcu, preko meje sta jih spravljala Vrabl in Hauptman, ostali so jih pa razpečevali dalje, to jim očita obtožnica. Vrabla in Hauptmana je dobil namreč dne 13. nov. 1923 ponoči finančni stražnik Lubej v St. Ilju v Slov. gor. poleg državne meje ter našel pri njih zavoj s ponarejenimi znamkami. Preiskava se je vlekla skoro tri leta. Sedaj so prišli obtoženci pred poroto, ki jih pa je po daljši razpravi soglasno oprostila vsake krivde.

Roparski umor pred šestimi leti.

Že drugič je letos mariborska porota obravnavala zagoneten umor, ki se je dogodil pred šestimi leti v Slovenskih gorah. Našim čitateljem je slučaj znan še iz poletnega porotnega zasedanja. Zopet so se zagovarjali: zakonca Ivan in Ana Markuzi, Ivanov brat Jožef Markuzi in posestnik Mihael Zemljič od Sv. Jakoba v Slov. gor. Obtoženi so sledečega zločina: Dne 7. septembra 1920 je našla neka deklica v Benediškem gozdu v Slov. gor. človeško truplo, na katerem so se videli jasni znaki nasilne smrti. Komisija je ugotovila, da je bil neznan umorjenec ubit s sekuro. Glavo je imel skoro popolnoma zdrobljeno od udarcev. Komisija pa je dognala tudi to, da umorjeni ni bil ubit v gozdu, ampak so njegovo truplo prinesli s ceste ter ga vlekli po listju do mesta, kjer ga je dekletce našlo. Umorjenega nihče ni poznal. Govorilo se je, da je najbrže kak tihotapec ali trgovec. Ljudski glas je spravljal takoj Markuzijeve in Zemljiča v zvezo z zločinom. Bili so na zelo slabem glasu kot tihotapec in obče nevarni ljudje. Kmalu so se javile tudi priče, ki so videle v noči od 6. na 7. septembra, kako so pri Markuzijevih nekaj nakladali na voz ter se potem odpeljali v smeri proti Benediškem gozdu. Priče trdijo, da so nakladali človeško truplo. Zemljič je sam pravil okrog, da pride v kratkem k njemu neki kupec, ker je nakupoval za njega razne pridelke. Kupec je res prišel, toda nihče ga ni pozneje več videl. Markuzijevi in Zemljič so bili pred zločinom zelo slabo situirani, pozneje pa so si opomogli ter postali imoviti. Ljudje so govorili, da so si opomogli z oropanim denarjem. Zločinci so se večkrat sami izdali. Jožef Markuzi je potem, ko je bila preiskava že ustavljena, vedno popival, kazal cele šope bankovcev ter v pijanosti govoril, da so neznana umorili »ti prokleti Bačkovci«, to je Ivan in Ana Markuzi ter Jožef Zemljič, ki so doma iz Bačkove. Pripovedoval je, da si je umorjeni natak v kleti iz sode sadjevec, ko so ga udarili od zadaj s sekuro po glavi ter ga ubili. V resnici so bile vse smrtonosne rane na umorjenem zadane od zadaj. Po umoru so truplo preoblekli v vojaško bluzo ter ga obrili. Značilen je tudi sledeči dogodek: Neki sosed je prišel k Ivanu Markuziju ter si natak iz sode pijačo. Ko se je sosed pripognil k sodu, je navzoči Jožef Markuzi rekel svojemu bratu: »Tega tudi lahko tako naredimo.« Očividno je mislil pri tem na strašen zločin, ki je bil izvršen v isti kleti. Tudi Mihael Zemljič se je sam obdolževal, ko je opetovano pred zločinom izjavljal, da mora nekaj narediti, ker tihotapstvo ne nese več. Obtoženi so med preiskavo in pri obravnavi trdovratno tajili. Ker je od zločina do obravnave preteklo že toliko let, je dokazovanje zelo oteženo. Zasihih je bilo 48 prič, ki so deloma izpovedale zelo obtežljive stvari, toda vse precej nejasno, ker se nihče podrobnosti, ki bi bile največje važnosti, ne spominja. Nekatere priče so izpovedale celo, da je bilo truplo, ko so ga našli, že v razpadajočem stanju, kakor da je ležalo v gozdu že več dni ter bi bilo izključeno, da bi se bil izvršil umor v prejšnji noči. Vse to je znatno otežilo potek razprave in porotniki si niso mogli ustvariti jasne slike. Razprava je trajala tri dni, v petek, soboto in nedeljo. V nedeljo zvečer ob 7. uri je bila razglašena obsodba. Ivan Markuzi je obsojen na smrt na vešalih, njegov brat Jožef in Mihael Zemljič na do smrti ječo in Ana Markuzi na tri leta težke ječe. Obsodbo so sprejeli vsi hladno in mirno. Ivan Markuzi, ki je obsojen na smrt, se je pri čitanju obsodbe celo smejal.

V lastnem vinogradu ubit.

V noči od 8. na 9. maja 1916 je bil ubit v svojem vinogradu v Vitani posestnik Leopold Prater iz Vodrancev. Našli so ga mrtvega ležati pred kletjo; glavo je imel razbito in zraven je ležalo več polomljenih vinogradnih kolov, s katerimi so zločinci ubili Praterja. Morilec so kmalu izsledili. V Praterjevo klet so hodili pit ponoči njegova dekla Marija Nemec, Ana Trstenjak in fant Vincenc in Martin Ivanuš. Prater je opazil, da mu nekdo krađe vino, zato je šel v omenjeni noči gledat, da bi tatove zasačil. In res je dobil navedene v svoji kleti, ko so si natakali vino iz sode. Drzno je planil med nje, toda to je postalo zanj usodno. Tatovi so se hoteli iznebiti priče, udarili so po njem in brata Ivanuša sta ga ubila z vinogradskimi koli. Razpava proti morilec je bila radi zaslišanja novih prič preložena.

V Avstriji je kradel.

Dne 20. t. m. se je zagovarjal pred porotniki Alojzij Gombos iz Šalamoncev radi tatvine, katero je izvršil v noči od 17. na 18. marca t. l. v Gleichenbergu v Avstriji. Vlomil je skozi okno v lokal prodajalca likerja in trafikanta Karla Tratterja ter odnesel več steklenic likerja, cigaret in 1200 šilingov gotovine, vsega skupaj v vrednosti 13.000 din. Vlom je izvršil nemoten oter je bil tako brezskrben, da je pojedel steklenico kompota, kar mu je postalo usodno. Na steklenici je namreč pustil odtiske svojih prstov. Te odtiske so poslali policiji na Dunaj in ker je Gombos precej nevaren tat in znanec tudi dunajske policije, so v arhivu kmalu našli ime pravega storilca, ki se je pa nahajal že v naši državi. Na intervencijo avstrijskih oblasti je bil aretiran. Skušal je s pomočjo raznih prič dokazati, da se je v omenjeni noči nahajal v naši državi, toda to dokazovanje se mu ni posrečilo, pač pa so ga v Gleichenbergu videle številne prič. Nedvomno je, da je omenjeni vlom izvršil on. Porotno sodišče je na podlagi porotniškega krivdoreka obsodilo Gomboša na pet let težke ječe.

Pisma iz domačih krajev.

Vurberg. Ruski sanatorij v gradu je dobro zaseden. Rusi iz vseh krajev ruske države se zdravijo tukaj, pa tudi Srbi prihajajo sem. Vodstvo sanatorija si je omislilo tudi radio, da imajo bolniki zabavo ter poslušajo godbo, petje in druge prireditve iz raznih evropskih mest. Naše izobraževalno društvo je imelo prej predstave v gradu, ker je tam posebna soba prirejena za gledališče. Ker pa v gradu rabijo prostore Rusi, se bo naš društveni oder izselil iz grada in ravno zdaj se prireja v poslopju pod gradom velika soba, kjer se bo oder postavil in kjer se bodo vršili večji sestanki. Včasih je v tem poslopju razbijal kovač, hranjevalo se je vrtnarsko orodje in grajščinsko zrno, zdaj se bodo pa vršile predstave. Tu bo naš Društveni dom. Na svetu se pač vse demokratizira, celo poslopja se ne morejo ubraniti.

Fram pri Mariboru. (Velik vlom.) V noči od 13. na 14. t. m. je bil zvršen v trgovino Alfonza Högenwarth vlom, ki je prinesel vlomilcem obilen plen. Odnesli so iz trgovine 40 komadov ženskih naglavnih robcev, 60 srajc, 990 metrov sukna, 50 kg sladkorja, 46 kg raznega usnja, 100 kv. metrov finega ševro usnja in 5000 D gotovine, katere so našli v blagajni. Blago so sigurno naložili na voz ter ga odpeljali. Trgovec trpi škodo 31.775 D. Za vlomilci manjka dosedaj vsaka sled, spadata pa sigurno k družbi, ki je v letošnjem letu izvršila velike vlome v trgovine v mariborski oblasti. Doslej se je orožništvo zama z trudom, priti prevečenim vlomilcem na sled.

Kotlje v Mež. dolini. (Ogenj.) V torek popoldne, dne 14. t. m. je nastal pri posestniku Vinkotu Gostečniku p. d. Renarju v Podgori ogenj, ki mu je popolnoma upepelil njegovo gospodarsko poslopje; v veliki nevarnosti je bila tudi hiša, ki stoji tik škodnja, vendar se je posrečilo požrtvovalnim gasilcem, da so jo še rešili, dasiravno se je že vnela streha. Pogorelec je vsled požara zelo hudo prizadet, ker so mu zgoreli vsi gospodarski stroji, veliko gospodarskega in poljedelskega orodja in pa vsa krma in vse žito, ki je bilo spravljeno v škodnju. Zavarovan je samo za 4000 D; škoda pa se ceni na 70.000 D. Ogenj so zaneli mali otroci.

Apače pri Gor. Radgoni. V tukajšnji župni cerkvi se je 31. avgusta t. l. prvokrat obhajala lepa slovesnost, ko je pet kandidatov šolskih sester, med temi dve učiteljici, napravilo časne obljube. V globoki pobožnosti in srčni molitvi so čakale pred cerkvenimi vrati, da so bile slovesno vpeljane pred veliki oltar. Pred oltarjem je imel na kandidatnje krasen govor prelat in vseučilišni profesor preč. g. dr. Matija Slavič. Nato so se vršile sv. obljube v roke škof. pooblaščenca, č. g. dekana Jos. Weixl od Sv. Križa pri Ljutomeru. Po opravljenih predpisanih cerkvenih molitvah je opravil č. g. dekan slovesno sv. mašo, med katero so kandidatnje lepo pele slovenske pesmi. Prvo slovensko cerkveno petje je na orglah spremljala prednica č. s. Eufrozina. Ob sklepu redke slovesnosti je bila zahvalna pesem Te Deum. Navzočih je bilo 7 duhovnikov. Istega dne popoldne ob pol 4. uri pa je prišlo novih 9 kandidatnj, katere so bile prejšnji dan preoblečene v redovno obleko pri Sv. Petru niže Maribora, da nastopijo enoletni noviciat ali leto poskušnje. Nepopisno veselje je zavladalo med prejšnjimi in novimi.

Sv. Trojica v Slov. gor. Pri nas se namerava ustanoviti kmetijsko nadaljevalna šola. Izvolil se je začasni šolski odbor, ki je že odposlal merodajnim krogom prošnje za prostovoljne prispevke za vzdrževanje te šole. Pouk se bo vršil v zimskih mesecih po šest ur tedensko. Poučevalo se bo verouk, računstvo, kmetijsko spise, gospodarstvo, zadrugištvo, kmetijsko prirodoslovje (poljedelstvo in živinoreja) in zakonodaja, toraj za našega kmeta važni predmeti. Mladeniči, ki želijo obiskovati to šolo, se naj kmalu zgledajo pri upravitelju tukajšnje šole. Mladeniči, porabite priliko ter se oglasite v velikem številu! Na občinah, okrajnem zastopu in denarnih zavodih pa je ležeče, da pride do ustanovitve te šole.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Smrtno se je ponesrečila v sredo 15. septembra popoldne Marija Toš iz Gabernika. Padla je pri pobiranju sliv z drevesa. Ko je bila prevedena s svetimi zakramenti, je še umrla isti večer. V kratkem bi lahko obhajala 50 letnico poroke. — Na Vodolu je umrla previzkarica Neža Slodnjak. Obgrizla jo je stekla mačka. Zapeljali so jo v Pasterjev zavod v Celje. Ko se je vrnila, je po kratki bolezni umrla 12. sept.

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Ponoči vsake kmetije je čedna hiša, čast vsake župnije pa lepa cerkev. Zato smo svojo župnijsko cerkev letos meseca julija in avgusta, deloma še meseca septembra znotraj in zunaj popolnoma prenovili, prekrili streho in olepšali pročelje. Zidarsko delo je bilo v rokah trdke Treo in Macun iz Ptuj, slikarsko delo je opravil gospod Manko iz Kapele pozlatarsko gospod Zoratti iz Maribora, mizarstvo pa domači delavci. Cela stavba naredi zdaj na obiskovalca mogočen in vendar nežen vtis. Blagoslovilo se je novo delo na praznik Marijinega imena. Cerkev ej bila ta dan podobna lepemu gaju, tako okusno so jo okiñčale pridne in spretnke roke z zelenjem in svežim cvetjem. Z veseljem bo zdaj tudi vsak prinesel svoj dar, da se pokrijejo stroškov prenavljanja. — V Bišu je 10. t. m. umrla kmetica Ana Muršec, p. d. Zivkova, rojena Gomzi. Bila je od vseh spoštovana radi njene miroljubnosti in blagostrosti, revežem je bila dobrotljiva mati, bolnikom sočutno tolažnica in pomočnica, tako da jo bodo vsi težko pogrešali. Bodi ji Bog bogat plačnik za vsa dobra dela! Sama pa je morala dolgo in veliko trpeti; zadnje leto sploh ni mogla več hoditi, domači so jo na vozu pripeljali v cerkev. Zdaj je prestala trpljenje — upamo, da si je z njim zaslužila vneč mučeništva.

Ptuj. (Nov živinozdravnik.) Naš domačin, g. živinozdravnik Anton Lečnik je opustil državno službo v Bosni, kjer je bil namrečen in se je nastanil kot živinozdravnik v Ptuj. Za sedaj uraduje v Zupančičevi gostilni. Želimo našemu domaćinu obilo uspeha in ga tudi vsem priporočamo.

Breg pri Ptuj. V nedeljo so se kopali v Vičavi. Med njimi je bila tudi gospodična Zalaznikova, ki se je z drugimi solnčila na bregu. Nato so šli plavat. Zalaznikova je skočila v Dravo in padla na zarjavelo koso ali srp, ki je bil zataknjen v dno. Prvi hip ni ničesar čutila in je mislila, da se je samo malo potolkla. Sredi Drave je rekla drugim, naj plavajo naprej, češ, da ona ne more, ker ji je slabo. Nekaj časa je še plavala, nato pa začela klicati na pomoč. Čez nekaj časa so šli kopalci s čolnom na pomoč, a deklice niso več dosegli, ker je že izginila v valovih. V pondeljek zjutraj so našli truplo blizu igrišča na Bregu pri Ptuj. Imenovana je bila rejkenja pri nekem kmetu na Vičavi in doma iz Celja.

Sv. Marjeta niže Ptuj. V pondeljek, dne 20. t. m. smo izročili materi zemlji truplo umrlega Franca Letonja, posestnika v Zagajcih. Pokojni je trpel že dalje časa na železnih tiovih in tudi dvakratna operacija, kateri se je podvrgel v bolnici v Ptuj, ga ni mogla več rešiti. Zazelel si je domov, kjer je spravljen z Bogom v krogu svojih domačih mirno v Gospodu zaspal. — Blagi pokojnik je bil dober oče in skrben gospodar, znan in priljubljen daleč na okoli ter zvest prijatelj »Slov. Gospodarja«. — Počivaj v miru, dragi sosed, tvoji svaščani in vsi ki so Te poznali, te bodo ohranili v trajno dobrem spominu!

Sv. Martin na Pohorju. Dne 8. septembra 1926, ob 4. uri zjutraj je izbruhnil požar pri g. Maks Furman, gostilničarju v Šmartnem na Pohorju. Ko so nam zvonovi naznanili požar v vasi in klicali na pomoč, je prihitela požarna bramba in drugi gasilci, ki so imeli zelo težko gašenje in je bila cela vas v največji nevarnosti. Okrog pogorišča so samo 6 m oddaljena lesena poslopja ter s slamo krita. Veliko dela je dalo gasilec in pridnim

ženskam donašanje vode. Največja sreča je bila, kakor sicer ni navada na Pohorju, da ni bilo vetra, ker drugače bi bila lahko cela vas pogorela. Požar je nastal na neznan način. Gasilno društvo je imelo tam shranjeno obleko in orodje, katero je tudi vse popolnoma zgorelo. Zavarovano ni bilo ničesar, obleka in orodje je še večinoma na dolgu. Škoda znaša 11.000 D. Ker je društvo novoustanovljeno in se bori z velikimi težkocami za obstoj, prosi dobra srca za milodarne podpore. Francu Ritterju, bivšemu plačilnemu natakarku v Zidanem mostu, sedaj gostilničarju v Šmartnem je zgorelo veliko obleke, zlatnine, preprog in še drugo; zavarovanega ni imel ničesar. Škoda znaša 25.000 D. Maks Eisenhutu, poslovođu tvrdke Stiger je zgorelo veliko obleke, citre, knjige in še drugo; zavarovano pa ni imel ničesar. Škoda znaša 4000 D. Ernstu Razboršek, pomočniku tvrdke Stiger je zgorelo tudi veliko stvari. Škoda znaša 3000 D; zavarovano ni bilo. Leopold Vorša, trgovec je imel tam posojenih 16 komadov zelo lepih knjig in 1 lepe citre, kar je tudi zgorelo. Škoda znaša 3000 D.

Poljčane. (Tatvina živine.) Posestnika Jožefa Kegua iz Spod. Ljubice pri Poljčanah so obiskali v noči od 13. na 14. t. m. živalski tatovi. Ukradena sta mu bila iz hleva junec in telica, vredna skupaj 3750 D. Tatvine je osumljen neznan 40—50 let star možakar, ki se je dan preje ponujal Kegua za hlapca. Tat je precej močne postave, črnih las, pristrženih, črnih brk ter slabo oblečen.

Makole. Prihodnjo nedeljo, dne 26. sept. obhajamo pri nas lepo slovesnost. Dobimo tri nove zvonove, največji tehta 1500 kg, drugi 700 kg, tretji 200 kg, enega imamo še v zvoniku, tako, da bomo imeli zvonjenje kakor pred vojsko. — Zvonovi stanejo nad 100.000 D. Dolgo smo čakali na zvonove, sedaj smo jih vendar dočakali! Zato pa jih bomo tudi slovesno sprejeli, ko jih v soboto popoldne pripeljejo iz postaje Slov. Bistrice. O poteku slovesnosti vam bomo poročali v prihodnjem Slov. Gospodarju!

Slovenjegradec. Pod tem naslovom je neki dopisnik priobčil v »Jutru« od dne 15. septembra dopis, v katerem napravi daljše razmišljanje o surovosti naših kmetijskih in delavskih fantov. Cela zgradba lepih besed pa se razblijni kot pene ob suhi ugotovitvi, da je večina navedb, na katerih naslanja dopisnik svoje očelovske opomine, laž. Morilec Jurij Pižeta ni bil nikdar član orlovskega odseka v Slovenjgradu in tudi ne kje drugod. Kako pa je prišlo do tega žalostnega dogodka, bo pa že razjasnilo sodišče, ne pa nad vse tako nizke ljudi in dogodke vzvišeni dopisnik »Jutra«. Tisti poziv vsem, ki izobrazujejo kmetstvo in delavsko mladino, pa naj jo izobrazujejo k lepega vedenju, pa ne vemo, kako bi razumeli. Menda naj jih vzgajajo tako, da bodo ravno tako resnicoljubni kot on in da bodo znali tako isto hinavsko zaviti oči pred moralo... In kako gospod dopisnik natančno ve, da so vsi delavski in kmetijski fantje, člani izobraževalnih in orlovskih društev, ko gotovo ni bila niti dvajsetina pri naboru navzočih fantov, ki bi bili pri kakem društvu. Zapiše pa tako mirno in prepričevalno tako obrežovanje, kot bila to znanstveno najbolj utemeljena resnica. Najbrž obsodi ta krivogledni dopisnik tudi vsakega človeka, ki ga vidi pijanega, za Orla, pa če bi ravno bil najbolj vnet jutrovec in SDSar. Pa je le malo prehudo, prenatanko in prenapredno mišljenje, ki bi tudi napredne vrste zelo decimiral.

Sv. Neža na Brdinah, Sele. (Blagoslavljanje zvona.) Ker so imele zdaj vse sosedne fare svoje lepe nedelje in smo mi bolj skromni in ponižni ljudje, smo čakali z novim zvonom dva meseca, v nedeljo, dne 12. septembra pa smo ga ob najlepšem vremenu in veliki udeležbi vernikov vendar blagoslovili. Novi zvon se zelo lepo ujema s prejšnjim, ki smo ga blagoslovili lani. Oba delata čast tovarni na Jesenicah. Srečno v zvonik potegnili in brzo instalirala sta ga gg. tesarski mojster Fr. Kavc iz Guštanja in Dularov Tonček, Anton Luter. Vsi smo bili veseli, ko sta med procesijo in sv. mašo pela že oba zvona. Največ se je trudil kakor za prvega, tako tudi za tega neumorni in res požrtvovalni cerkveni ključar Franc Grilč p. d. Vohnet, kakor tudi njegov nečak in boter zvonu Joško Grilč, mladi Solarjev gospodar na Selovcu v štjanski fari. Obema kakor vsem dobrotnikom naj po priprošnji sv. Neže bogato Bog poplača!

Sv. Nikolaj—Sv. Jurij ob Taboru. Po devetdnevni mučni bolezni je dne 14. septembra, ob 5.35 zvečer mirno v Gospodu preminula v 67. letu svoje starosti mati Zakojušek. Pokojnica je bila tiha, mirna, a vendar poznana daleč na okoli. Pa ne samo osebnost, ampak poznali so jo kot dobrotnico, saj je tolikim delila milosčine. Rajna je bila iz ugledne rodbine Kralj, občina Marija Reka. V mladih letih je bila cerkvena pevka, dokler se ni leta 1886 poročila in se preselila k Pošebalovim. Tukaj je njeno šibko naravno trudopolno delo, trpljenje, skrb in materinstvo desetih otrok oslabilo, da je kmalu občutila bolezen v sebi, ki jo je večkrat položila v posteljo. Tako z izčrpanimi močmi jo je v noči od 6. na 7. sept. doletela slabost in vsled nenadne omedlevice je padla z vso silo na tla, kar je pretreslo vse organe in je morala leči v posteljo, iz katere ni več vstala. Počivaj zlata mama v miru ter moli Boga za nas žalujoče, da se vidimo tamkaj nad zvezdami. N. v m. p.

Braslovče. Smrtno se je ponesrečila v Parižljah, župnija Braslovče, M. Babič. Padla je s hlevskih stopnic tako nesrečno, da je radi poškodbe notranjih organov v par trenutkih umrla. — Gostilničar in trgovec na Grablji ob Savinji, občina St. Pavel pri Preboldu, je žagal drva na cirkularni žagi. Pri tem pa mu je priletel kos lesa v glavo s tako silo, da je ostal na mestu mrtve. Po drugih vesteh pa je pri delu izgubil ravnotežje, omahnil ter zadel z glavo ob žago, katera mu ej glavo dobesedno prerezala.

Celje okolica. V torek, dne 21. t. m. je celjska in okoliška katoliška mladina enega izmed svojih najboljših spremlja k večnemu počitku. Mirnikovega Lojzeta z Babnega ni več. Zavratna bolezen, ki si jo je nakopal v ruskem vjetništvu tam ob bregovih matrodnaje Volge, je storila prerani konec njegovemu lepemu in vzglednemu življenju. Rajni Lojze je bil vzor pravega krščanskega mladeniča, vnet in navdušen Orel. Mnogo let je predsedoval tukajšnjemu orlovskemu odseku. Po vrnitvi iz vjetništva je bil predsednik celjskega orlovskega okrožja, dokler niso začele pešati njegove telesne moči. Bil je vnet član gasilnega društva na Babnem, odbornik krajevne organizacije SLS itd. Dokler mu je dopuščalo zdravje, se je živahno udeleževal vsega javnega dela v blagor ljudstva. Zato bo pa tudi ostal vsem, ki smo ga poznali in z njim delovali v nepozabnem spominu. Lojzetu, ki je šel k očetu, k bratu Francu, ki je padel na Doberdolu in k dvema sestram, želimo večni mir in večno plačilo pri nebeskem Očetu. Njegovi žalujoči mami, bratom in sestram, ki jih je rajni Lojze tako zelo ljubil, pa naše iskreno sožalje.

Šmarje pri Jelšah. Naše šmarsko ljudstvo je zadnji čas veliko pridobilo s prireditvijo kmetijskega in konzumnega društva, ki sedaj res z vso vnetostjo deluje v korist našega kmetijskega ljudstva, ki mu je v prvi vrsti namenjeno. Novi poslovodja, ki ima višjo trgovsko strokovno usposobljenost in je vnet delavec v naših katoliških organizacijah, je trgovino konzumnega društva nanovo preuredil. Tekom meseca se je tako razmahnila, da so postali dosedanja prostori premajhni in si je morala privzeti še nove. Ker je sedaj celokupno vodstvo konzuma v rokah naših najboljših moči in je blago boljše in bolj po ceni kot drugod, je našemu bolj reznemu ljudstvu s tem veliko pomagano. Zato pa konzum tudi prav pridno obiskuje in dobiva od njega veliko zaupanje.

Laški okraj. Dne 5. septembra nas je zapustil živinozdravnik dr. Jerina, od takrat pa do sedaj pa še nimamo živinozdravnika, čeprav je zdaj čas drugega cepljenja svinj zoper rdečico. Ob premestitvi dr. Jerine se je govorilo, da dobimo takoj nekega

bolehnega gospoda iz Srbije. Povemo gospodu poljedelskemu ministru Pucelj, da laški kraj ni za živinozdravnika noben rekonvalescent, ampak vsled hribovite kage še za zdravega prav težaven. Šaljivci trdijo, da hoče gospod minister Pucelj učiti nas kmetje šparati; saj pred sto leti tudi kmetje-živinorejci niso toliko poklicnih živinozdravnikov rabili, pa je le svet stal, ampak so razni mazači z zagovarjanjem zdravili živino. Zopet drugi trdijo, da ni noben živinozdravnik za razno gospodo v Laškem dovolj demokratiški štemplan, da bi smel v Laško priti. Naj že bo kakor hoče, vidi se pa, kako programatične in preroške besede je izgovoril dne 2. svečana 1920 pri Španu v Malih Grahov. Šah samostojni govornik, češ: Gospodje bodejo že sami med seboj napravili.

Trbovlje. (Uboj.) V dalmatinski kleti gosp. Počivavška na Vodah so popivali brezposelni rudar Krajski Franc, rojen 1893, doma iz Trbovelj, Dernovšek, rudar, in hlapec Martinčič Ivan, rojen leta 1900 pri Sv. Križu na Krškem. Močno dalmatinsko vino, katerega tukajšnje siromašno prebivalstvo radi nizke cene najraje pije, je omenjenim pivcem udarilo v glavo. Začel se je prepir med prvima dvema. Martinčič, hoteč se potegniti za Dernovška, je prišel tako v konflikt s Krajskim. Skočila sta vkup, Martinčič podere Krajska pod se, ga začne mikastiti, Krajski izdere iz žepa nož in zverinsko zakolje Martinčiča v vrat ter mu še zada več nevarnih ran po obrazu. Uboj se je izvršil zunaj gostilne, ranjeni Martinčič je šel še okoli 50 korakov do zaloge Delniške pivovarne in je tam padel. Gospod Rojc je vse to slišal, videl, kako je zaklani padel, poklical na pomoč, da so ranjenca odnesli v bolnico, kjer je pa kmalu nato umrl.

Marija Gradec pri Laškem. Nova trgovina se odpre 1. oktobra. Lastnik iste je Val. Klemenčič, zvest in delaven pristaša SLS. Ker bo trgovina nudila dobro in ceno blago, jo še posebej priporočamo!

Gospodarstvo.

F. Fumšek, Polzela.

ELEKTRIFIKACIJA SAVINJSKE DOLINE.

Uporaba belega premoga — elektrike — se z izpopolnitvijo industrije širi čimdalje bolj ter dela že resno konkurenco pravemu premogu. Enostavnejša uporaba, lahek prenos energije na velike daljave, zdravstvene prednosti itd., vse to ji je utrla pot, ne le po drugih, v tem oziru naprednejših državah, temveč tudi po naši ožji domovini. Dasi ravno je finančni položaj Slovenije vse prej kot sijajen ter je napeljava elektrike združena s precejšnjimi stroški, vendar izginjajo petrolejke polagoma iz naših hiš in električni motorji za pogon gospodarskih strojev niso več novost na naših kmetijah. Vse to nam jasno kaže spoznanje ljudi, da je v smotreni elektrifikaciji naša bodočnost ter da denar, vložen v napeljavo, ni mrtev, ampak se sijajno obrestuje.

V vsem tem gibanju pa dela izjemo gospodarsko najmočnejši kraj Slovenije, to je Savinjska dolina. Izvzemši par malih podjetij, katera pa vsled tehnične nedovršenosti in slabega pogona v sedanjem stanju niti oddaleč ne zadoščajo potrebi ter preskrbujejo samo približno tretjino doline z elektriko, nimamo podjetja, katero bi bilo v stanju nuditi električni enoten, vsem zahtevam odgovarjajoč tok, niti ne poskrbimo za istega od drugod. V nekaki leni brezdelnosti čakamo, da nam kdo istega ponudi, ali pa da ga dobimo brezličnim potom, pri tem pa ne opazimo škode, katero trpi dan na dan naše gospodarstvo, ne vidimo ovire, katera brani našemu obrtniku izpopolnitev ter odganja od nas industrijo. Ne zavedamo se, da brez enotne elektrifikacije, katera bo nudila vsakemu gospodarju, obrtniku, industrijalcu dovolj pogonske sile, ni gospodarske prihodnosti!

Začetkom letošnje spomladi se je vršil v Žalcu sestanek v tej stvari, kateri pa vsled raznih vzrokov ni rodil resničnega uspeha. Pokazal je k večjemu enodušno željo po elektriki, pokazal pa tudi, da je treba pričeti od druge strani, če hočemo doseči kakšen uspeh. Mesto, da bi se sestanek vršil iz stališča samopomoči, je bil isti nekaka licitacija producentov, kjer so padale razne obljube, katerih rezultat je nadaljnja brezdelnost in popoln molk.

Za elektrifikacijo Savinjske doline pridejo zaenkrat v poštev dve kombinaciji in sicer dobava toka iz Fale pri Mariboru, ali pa od elektrarne drž. rudnika v Velenju. Ponudba zadnjega je ugodnejša v tem oziru, ker bi daljnovid zgradila elektrarna sama s tem, da bi zvezala rudnik Velenj z rudnikom v Zabukovci. Tudi je zastopnik obljubljal nižje cene, pri čemur moram opomniti, da nimamo v državo kot lastnico rudnika in elektrarne veliko zaupanja in ne verjamemo v nižje cene kot privatno podjetje, pač pa se bojimo višjih. Slaba stran velenjske elektrarne je ta, da je ista šele projektirana ter manjka zaenkrat za izvršitev načrta potrebnega kapitala. Stroje in opravo ima dobaviti Nemčija na račun reparacij. Precej teh stvari je že res na mestu, toda v sedanjem proračunu še ni svote za velenjsko elektrarno. V najboljšem slučaju bi prišel tok v poštev še le čez dve leti, kar pa je tudi sicer le malo verjetno.

V nasprotnem slučaju pa bi Falska elektrarna lahko dobavila tok takoj, ko bi bila napeljava gotova. Pogoj je, da vse omrežje postavijo komentisti sami. Elektrarna trdi, da nima na razpolago toliko odvišnega kapitala za postavljanje omrežja. Končno bi mogoče Fala postavila ob velikem številu odjemalcev tudi omrežje sama, katero bi pa morali konsumenti odplačevati v obliki višjih cen toka. Elektrarna je namreč že spomladi poslala na posameznike vprašanja, kolika bi bila uporaba. Odgovori so bili najbrž nepopolni, vsaj za namene elektrarne. Vsaj tako sklepam vsled popolnega molka od strani Fale.

Še eden načrt je na razpolago: Uporabiti namreč vodno moč Savinje ter postaviti moderno, prvovrstno elektrarno. V kolikor mi je znano, je hotela ta načrt uresničiti pred vojno neka nemška družba, kar je vzbudilo svoječasno mnogo prahu. V današnjih razmerah pa ta načrt ne pride v poštev.

Kakor vidimo, je prišla cela stvar na mrtvo točko in če pojde tako dalje, še bodo po dolini brlele petrolejke in še bomo pogrešali pogonske sile. Dokler se ne bomo zavedali, da le v nas samih je moč, da v združitvi in neodvisnosti je naša korist, tako dolgo nam ni upati zadovoljive elektrifikacije. Vsako podjetje, bodisi privatno ali državno, bo gledalo na našo korist samo toliko, v kolikor bo to zahteval njen dobiček. Tudi tista trdka, katera nam bo

postavila omrežje sama, ga bo postavila samo za to, da ji ga bomo pozneje v obliki visokih cen preplačali. Moje stališče, pa tudi mnogih drugih je: Ustanoviti električno za drugo, postaviti vse omrežje v lastni režiji, pridržati si pravico dispozicije ter istega priključiti ugodnejšemu ponudniku. O tem pa prihodnjice več!

Društvo za varstvo in rejo živali v Mariboru priredi dne 9. in 10. oktobra t. l. zraven gostilniškega vrta g. Birtič v Mariboru, Ob brodu razstavo v obliki sejma za plemensko perutnino (peteline in kokoši štajersko-zagorskega plemena), ob kateri pri liki bo mogoče ogledati si zbirko prav lepih domačih rac, gosi in puranov. Kakor so poročali svojčas nekateri dnevniki in strokovni listi, nakupila je začasa lanske razstave nabavljala komisija iz Karlovca v okoliših mariborske oblasti in na razstavi sami nič manj nego 100 petelinov in 242 kokoši omenjenega plemena, za katere so prejele naše marljive gospodinje lepo vsoto denarja, saj se je izplačalo zanje samo v vasi Razvanje nad 11.000 dinarjev. To dejstvo je dalo pobudo, da je bilo v letošnji zgodnji pomladi nasajenih precejšnje število kokelj, vsled česar odrasča v mariborski okolici prav mnogo petelinov in jarkic, ki čakajo na dobrega kupca iz drugih krajev. Zaradi neugodnih proračunskih razmer pa letos državna uprava ne bo nakupovala in razdelila plemenskih petelinov, kakor se je to dosedaj vršilo že nekaj let. Upravičeno se je torej bati, da bi utegnili priti vsled preobilice marsikateri tak lep in dober komad pod nož, ako ne najde pravočasno primernega odjemalca za nadaljno rejo, kar bi seveda povzročilo ne le zastoj, marveč celo občutno nazadovanje v dosedaj prav zadovoljivo razvijajočem se perutninarstvu. Da se omogoči čim mnogoštevilnim obisk tega sejma, naprosilo se je prometo ministru za dovoljenje glede vporabe polovične vozovnice z železnice.

Uporabljajte čistogojene kvasne glivice v kletarstvu. Bliža se čas trgatve, zato je umestno, da se pripravljamo vinogradniki nanjo. Če hočemo imeti dobro prevreti vinski mošt, je sedaj ravno pravi čas, da naročimo čisto gojene vinske drože pri kakem zavodu, ki jih goji in razpečava. N. pr. jih lahko naročijo vinogradniki v mariborski oblasti pri Kmetijski poskusni in kontrolni postaji v Mariboru. Posamezne cevke stanejo 2 D, navdilo glede uporabe 1 D, ki pa je potrebno le onim, ki jih še niso nikdar naročevali, treba je le zaprositi s 5 D kolekovano vlogo. Večletna izkušnja nas uči, da oni, ki pravilno uporabljajo čistogojene vinske drože, so z njimi zelo zadovoljni in jih vsako leto naročajo. Istočasno se lahko rabijo tudi pri napravi sadjevca, ki postane z njimi prevret stanoven in ima več alkohola, kakor oni sadjevec, ki je prevrel sam od sebe. Ena cevka zadostuje za prevrenje 3 polovnjakov, če se pravočasno in pravilno pripravi kipelni mošt. Na morebitna prepozna naročila se ne bo oziralo. To se daje na znanje zanimancem, ki že sedaj po njih povprašujejo, kje in kdaj se dobijo.

Zadružna mlekarna v Mežici na Koroškem. Po narodnem pregovoru: Besede mičejo, vzgledi vlečejo — so se tudi Mežičani zganili ter si hočejo v kratkem ustanoviti lastno zadružno mlekarno, kakor se je to tako lepo izvedlo že pred kratkim v sosedni Črni. Na pobudo in s sodelovanjem sreskega kmetijskega referenta g. Emerana Stoklasa iz Prevalj se živahno dela na tej važni gospodarski zadevi in je po predpripravih sodeč, zlasti pa z ozirom na dobro voljo, zanimanje in globoko pojmovanje stvari od strani vseh lokalnih faktorjev, sigurno, da se že letos otvori I. mežiška zadružna mlekarna. Menda ni potrebno povdarjati, kako velikega gospodarskega pomena je v tako močno razvitem, izrazito industrijskem kraju, kakor je to baš Mežica, za delavstvo in kmetijski stan dobro urejena mlekarna na zadružni podlagi. Ako pogledamo v sosedno Črno, se lahko prepričamo, da je tamošnja mlada zadružna mlekarna z ozirom na današnje težke gospodarske razmere primeroma jako lepo in s posebnim ozirom na higijeno moderno urejena. Mlekarno je tehnično dovršeno opremljena znani mlekarski strokovnjak g. Krištof iz Ljubljane. Osobito pohvalo pa zasluži vsekakor vrli in razumni občinski odbor, ki je pred kratkim votiral še nadaljnjih 15.000 dinarjev, tako da je obstoj in brezhibno delovanje mlekarne v blagor in gospodarski procvit vseh občanov, popolnoma zasigurano.

Dobava davkaproste sladkorja za pitanje čebel. Čebelarstvo društvo za Slovenijo v Ljubljani je bilo na prošnjo za dobavo davkaproste sladkorja za pitanje čebel v letošnji skrajno slabi letini od strani ministrstva financ v Beogradu zavrnjeno, ker za dobavo davkaproste sladkorja ni zakonite podlage in da zaradi tega ne more iti čebelarjem na roko glede dobave cenejšega sladkorja. Zveza čebelarstvih podružnic za mariborsko oblast opozori vse podružnice, kakor tudi posamezne člane na to rešenje, da se nikdo letos ne bo zanašal na dobavo cenejšega sladkorja ter si vsak pravočasno preskrbi potrebno množino sladkorja za prezimo svojih čebel. Najprikladnejše je pitanje s kristalnim sladkorjem in sicer na 1 kg sladkorja 1 l čiste vode. To tekočino pustimo prevreti in potem mlačno v večji meri (po 1 kg zvečer po zahodu sonca) čebelarjem pitamo. Pitanje naj se vrši kolikor mogoče najhitreje, na vsak način pa do konca tega meseca.

Marenberg. Akcija za nabavo prvovrstnih bikov-originalec čistokrvne marijadvorske pasme v Avstriji, katero vodita prevajalski sreski ekonom g. Stoklas in sreski veterinar g. Štibler, je tako daleč uspela, da dobi prevajalski sodni okraj v celem 6 bikov-plemenjakov, od teh 3 brezplačne državne. S tem bode ustrezno vroči želji tamošnjih naprednejših kmetovalcev, kajti osvežitev krvi je za razvoj pasme in povzdigo rentabilnosti živinoreje velikega pomena. Ker se naš marenberški okrajni zastopnik ni udeležil te prekoristne gospodarske akcije, želimo, da sodeluje pri bodočem proračunu okrajnega zastopa vsaj eden izmed goraj navedenih gospodov, da ne bomo zaostajali za prevajalskim sodnim okrajem, kateri je povrhu še brez okrajnega zastopa, pa ima vendar zabeležiti lepe uspehe na gospodarskem polju. Več kmetovalcev iz marnberškega sodnega okraja.

Sadna razstava v Ptujju se vrši nepreklicno od dne 2. do vključno dne 4. oktobra t. l. Otvoritev razstave se vrši dne 2. oktobra ob 10. uri dopoldne po velikem županu mariborske oblasti. Razstava je v Društvenem domu.

Dvodnevni praktični tečaj za uporabo sadja in povrtnine na kmetijski šoli v št. Juriju pri Celju se vrši dne 27. in 28. t. m. Tečaj in nočišče je brezplačno, celodnevna domača prehrana pa stane kdor jo želi 15 dinarjev. Za one, ki ne morejo biti dva dni odsotni in za katere ne bi bilo nočišče na zavodu, zadostuje tudi prvi dan, ko se bo v glavni demonstriralo ukuhanje sadja. Udeležba naj se sporoči po dopisnici. Direktor: ing. Petkovšek.

Zimski tečaj za šivanje in kuhanje. V zavodu šolskih sester v Mariboru, Meljska ulica 74, se otvori začetkom novembra t. l. štirimesečni tečaj za mladenke, ki se želijo učiti kuhanja, šivanja in raznih ženskih ročnih del. Tečaj se priporoča zlasti tistim dekletom, ki ne morejo v poletnem času v gospodinjstve šole radi gospodarskih opravil. Hrano in stanovanje dobijo dekleta v zavodu. Natančnejša pojasnila glede sprejema daje predstojništvo zavoda šolskih sester v Mariboru, Meljska ulica 74.

Mariborski trg dne 18. septembra 1926. Kmetje so pripeljali 17 s čebulo, zeljnatimi glavami in zelenjavo, 18 s krompirjem in 24 s sadjem, slaninarji pa 34 s svinjskim mesom naloženih voz na trg. Čeravno so v zadnjem tednu cene živini padle, kljub temu so slaninarji vzdržali pri svojih cenah. Domači mesarji so v cenah popustili tako, da so nekateri prodajali govedino celo po 8 do 9 dinarjev, pa tudi pri mesnih izdelkih so cene šle precej nazaj. — Perutnina in druge domače živali. Bilo jih je okoli 700 komad. Cene so bile piščancem 10 do 25, kokošem 30 do 50, racam, gosim in puranom, mladim 30 do 50, starim 50 do 100 D, domačim zajcem 5 do 25, srebrnjakom 35 do 40, angora-zajcem 40 do 100, morskim prašičkom 8 do 12,50 D komad. Perutnine se je prodalo precej. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice. Krompir 5 do 6 D mernik (7 in pol kg) oziroma 1 do 1,75 D kg. Krompir postaja vedno dražji. — Solata in špinata 0,50 do 1 D kupček, glavata solata 0,50 do 2 D, zeljate glave 1 do 3 D, ohrovt 0,50 do 2 D, kumarce 0,25 do 2, paprika 0,25 do 1 D komad, kisllo zelje 2 do 2,50 D, paradižniki 2 do 3 D kg. — Mlevski izdelki: mleko 2 do 2,50, smetana 12 do 14 D liter, sirček 1 do 8 D hlebeček, maslo 40 do 45 D, kuhano 44 do 46, čajno 50 do 55 D kg, sir 25 do 40 D kg. — Sadje: jabolka in hruške 2 do 5 D, češnje 2 do 5 D kg oziroma 8 do 11 komadov za 25 para, breskve 8 do 16, grozdje 10 do 14 D kg, melone 15 do 25 D komad, borovnice so ponehale 3 do 4 D, brusnice 4 do 5 D liter. — Cvetlice, ki se pri našajo v velikih množinah na trg se prodajajo zelo po ceni 0,28 do 4 D, z lonci vred pa 10 do 50 D komad. — Lončena in lesena roba 0,50 do 100 D, brezove metle 2,25 do 5, leseni vozovi 1500 do 2500 D komad, koruzna slama 25 do 30 D vreča. — Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo, 15. septembra je bilo 12 vozov sena, 4 vozovi otave, v soboto 18. septembra pa 18 vozov sena, 3 vozovi otave in 5 vozov slame na trgu. — Cene so bile 75 do 92,50, otavi 70 do 80, slami pa 35 do 45 D za 100 kg. — Kljub velikemu dovozu ni upati, da bodo cene senu in slami padle.

HMELJARJEM!

Hmelj je obran in tudi skoro že prodan. Hmeljsko leto je končano in že se je pričelo novo. Umestno je torej, da opozarjamo hmeljarje na najnujnejša opravila že sedaj.

Minulo leto je bilo leto raznovrstnih živalskih in rastlinskih škodljivcev. Hoteli so nam željno pričakovani pridelek uničiti in nas prikrajšati pri naših dohodkih. Bogu hvala, da v tem boju nismo podlegli in da smo vsaj deloma rešili naš pridelek in ga spravili v denar. Ker pa hmeljski škodljivci ne mirujejo in nam bodo v večji ali manjši meri zopet napovedali boj, je nujno potrebno, da z mobilizacijo od naše strani že sedaj začnemo. — Kaj nam je storiti?! Ker so bolhači, uši, skržati, stenice in še mnogo drugih škodljivcev nahaja v stanju jajčic, ličink, bub, ali v stanju doraslih žuželk na hmeljskih listih in trtah, na njivskem plevelu in na drugih odpadkih, je nujno potrebno, da vse to spravljamo na kupe in sežigamo. S sežiganjem, ki bi se moralo od poljedelskega ministrstva obvezno naročiti, bi se uničevali tudi trosi pogubljive peronospor, ki nam je že tri leta zaporedoma povzročevala hude preglavice. Ker pa prezimuje vsa hmelju škodljiva golazen tudi v razpoklinah in pod skorjo hmeljskih drogov, treba jo je tudi tu zasledovati in pokončavati z ognjem in vodo, kakor se je to hmeljarjem na obilih poučnih shodih v tekočem letu priporočalo in razpravljalo. Najboljše sredstvo v zatiranje živalskih škodljivcev so pa nasadi na žico, za katere se pa naši hmeljarji ne ogrevajo preveč, pa so vendar nujno potrebni in priporočljivi.

Še nekaj! Hmeljarjem se je letos ves veliki trud in vso prizadevanje povodom obdelovanja hmeljskih nasadov še precej poplačal in umestno je, da se jim modro ravna, nje s svojimi dohodki prav gorko priporoča. Hmeljarstvo je podobno igri na borzi, dobiš, pa tudi zgubiš. Za dobrimi leti pridejo slaba in prav slaba in nujno potrebno je, da imamo za nje nekaj prihranjenega denarja, s katerim krijevmo naše izdatke in kateri nas pa ob enem usposobi, da vzdržujemo naše nasade tudi v slabih letih. Nes pametno je torej, ako hmeljar ne ravna modro s svojimi dohodki in jih izdaja za nepotrebne reči. Najogabnejše pa je, ako se hmeljar v dobrih letih udaja s svojo ženo in z otroci pogubonosnemu pijančevanju.

Žatec, CSR., 17. septembra 1926. Živahno — čvrste cene — od 4000 do 4400 €K za 50 kg. — Nürnberg, 17. septembra 1926. Mirno — cene 500 do 565 M za 50 kg.

Kmetje in lesni trgovci Mariborske oblasti! Kmetje in trgovci, ki imate rudokopni smrekov, borov in jelkin les, prodajte les direktno na trdnico Dragotin Korošec, Gore nje, Rečica ob Paki, kjer boste dobili sigurno zajamčeno plačilo. Posredovalci in medkupci izključeni! Pošljite svoje ponudbe od m³ franko vagon Vaše nalagalne postaje, na kar boste dobili vsa tozadevna pojasnila. 1219 3—1

Za razvedrilo.

Čudež. Kmetica je donasala neki ženski 10 litrov mleka na dan. Ta pa je vsaki dan prodala 12 do 13 litrov mleka naprej, pa ni imela ne krave, ne koze. To je bil najbrže kak čudež!

Ni znal nemški. Neki kmet je imel soseda graščaka, ki ni znal slovenski. Graščakova svinja pa je nekoč ušla v kmetov zelnik in napravila mnogo škode. Kmet je bil hud na graščaka, ki se je branil škodo poravnati ter mu je dopovedal, da je to res napravila njegova svinja: »Sie, Herr gospod! Vaša presica mi vse flancen potanen, tu pa je, Herr, lukn, kjer je notri smuknil.«

Pred sodnijo. Sodnik: »Ali ste Mariborčan?« — Obtoženec: »Deloma. Oziroma po večini sem Mariborčan.« — Sodnik: »Kaj se to pravi?« — Obtoženec: »Ko sem prišel v Maribor, sem bil 6 kil težek, zdaj pa sem 95 kil. Torej po večini sem Mariborčan!«

Previden dobrotnik revežev. Neki skopuh, ki pa je kljub temu hotel veljati za dobrotnika revežev, je vedno takole napravil: Ponudil je siromaku bankovec za 100 din., naj ga menja. Če je imel menjati, mu ni dal, češ, da ima itak dovolj, če pa ni imel menjati, mu pa dati ni mogel.

Najboljše uspavalno sredstvo. Pred sodnijo je stal delavec, češ, da je apotekarju ukradel posteljo. Sodnik: »Zakaj ste mu ukradli posteljo?« — Obtoženec: »Zdravnik mi je rekel, ker je moja žena bolna, naj grem k apotekarju in naj vzamem sredstvo za spanje, sem pa vzel njegovo posteljo!«

Na počasni železnici. Neka železnica, nekateri trdijo, da konjiška, drugi, da kamniška, tretji, da vrhniška, ima to navado, da vozijo vlaki prav počasi. Tako so otroci, ki so se v šolo peljali s takim vlakom, poskakali iz njega. Ko jih je sprevodnik ustavljal, so mu rekli: »Se ne bomo naprej peljali, sicer bomo še v šolo zamudili!« — Drugega potnika se je tudi zelo mudilo in je stopil k vlakovodju na lokomotivo in rekel: »Kaj, ali ne morete hitreje iti?« Strojevodja pa mu je odgovoril: »Jaz bi že lahko hitreje šel, pa ne smem lokomotive zapustiti!« — Tretji pa jim je to-le napravil. Kupil je na odhodni postaji polovični vozni listek. Ko so potem ob prihodu ga prijeli, zakaj ima samo polovičen listek, je odgovoril: »Ko sem na vlak stopil, sem bil še mlad, zdaj pa sem se pri vaši počasni vožnji že postaral!«

B. Sedivy.

Znamenita spreobrnitev.

Vsaka velika ideja mora iti pred svojim poveljanjem preko Golgot. Čim večja je ideja, tem daljši je križev pot. Prav posebno velja to za idejo cirilometodijsko, idejo zedinjenja katoliških in pravoslavnih kristjanov, ki jo je vrgel v svet eden največjih slovenskih sinov, škof Slomšek. Vse druge njegove zasluge, ki se mnogo bolj slavijo, so mnogo manjše v primeri s to. Njegovo bratovščino sv. Cirila in Metoda je zamenjalo popolneje in svojemu cilju bolj primerno Apostolstvo sv. Cirila in Metoda, ki uživa posebno naklonjenost sedanega sv. očeta. Dočim se je bratovščina ohranila samo v lavantinski škofiji, se je Apostolstvo razširilo na čehoslovaškem, v najnovejšem času tudi v Belgiji in na Poljskem. Da delo za versko zedinjenje ni brez sadov, nam kaže slučaj, ki utegne imeti enake posledice kakor svojčas prestop angleškega protestanta Newmana v katoliško Cerkev. Pred kratkim je vstopil v katoliško Cerkev s 25 tovariši ravnatelj pravoslavne seminarja v Vilni, Filip Morosov. Ob tej priliki je poslal svojemu dosedanemu nadpastirju, pravoslavnemu nadškofu v Vilni pismo, ki ga je priobčil tudi »Dnevnik Vilenski«. Ker bo morda marsikoga zanimalo, ga priobčujemo dobesedno:

»Po dolgem premišljevanju sem se odločil, da napravim zelo važen korak. Sklenil sem, da postanem član take verske družbe, ki je njen najvišji poglavar rimski papež. Ko to storim, poslušam glas svojega prepričanja, da je prava Cerkev tam, kjer najdemo Petra v njegovih naslednikih.

S tem pismom se Vam, prevzvišeni nadškof, zahvaljujem za vso pozornost, ki ste mi jo dosedaj posvečali. Obenem se hočem z njim posloviti od svojih dosedanjih tovarišev, s katerimi ne morem več sodelovati.

Ko Vas zapuščam, Vas prosim, da bi mi verjeli, da ni moj korak nikakoli izdaja. Ko namreč postajam član katoliške Cerkve, ostajam zvest istinitemu pravoverju (pravoslavju), ki so ga učili vsi cerkveni očetje in učenci in zvest nerazdeljivi Cerkvi. Ni se mi treba odpovedati krasnega vzhodnega obreda v jeziku naših sv. apostolov sv. Cirila in Metoda, obreda, ki ga je priznal in ga odobrava papež poleg latinskega. Priznavanje papeža za najvišjo oblast v Cerkvi mi ne brani, da se ne bi smatral za dobrega sina svojega vroč ljubljene ruskega naroda, kakor ni oviral enega izmed največjih slovanskih mož, filozofa Vladimirja Solovjeva, da je sprejel katoličanstvo, čeravno je ostal Rus. Zakaj bi naj bilo zmanjšano moje rusko narodno mišljenje, če vstopim v Cerkev, ki je mednarodna in za vse narode, a ne protinardna?

Ko se ločim od Vas, vem, da me boste izobčili in proglasili za odpadnika. Toda to me ne vznemirja in jaz Vam odpuščam. Vem namreč, da se zavzimate za cerkev, ki je ločena od Rima in da radi tega ne morete postopati drugače s temi, ki Vas zapuščajo. Trdno pa verujem, da Vaše izobčenje ne more škodovati moji duši. Ne morete me ločiti od mističnega telesa Kristusovega in od ljubezni do Njega. Nad vse ljubim Krista in Njegovo sv. Cerkev. Ljubil bom v njem vse svoje brate in prosil bom Najvišjega, da bi dal milost, da bi mnogi od vas prišli k skali, ki je na njen Odrešenik zgradil svojo Cerkev. V teh težkih in žalostnih časih more varno stati prava pravoslavna cerkev edino na tej skali.

Prosim Vas, ne iščite podpore za svojo cerkev ne v Moskvi, ne v Carigradu, še manj pa pri angleškem protestantskem nadškofu v Canterbury-ju, nego iščite jo v središču cerkvenega edinstva, v Rimu!

Mi mladi, ki nismo odgovorni za morebitne napake kake politične stranke, ki smo se do mozga otresli paganske nacionalne zagrizenosti, kljub vroči ljubezni do svojega naroda, ki hočemo pripravljati pot kraljestvu božjemu z ljubeznijo in lastnim dobrim zgledom, želimo biti pionirji dela za cerkveno zedinjenje. Iščite resnico, poglobite se v cerkvene očete, ostanite v svoji cerkvi, dokler vam vest dopušča, izpolnjujte njene zapovedi, po ljubezni pa naj spozna svet vas pravoslavne in nas katoličane, da smo Kristusovi učenci! kličemo pravoslavnim, vzhodnim kristjanom. Veseli nas, da je sv. oče Pij XI. tako naklonjen Slovanom in cerkvenemu zedinjenju. Lep zgled njegove ljubezni do Slovanov, je ustanovitev posebne kongregacije za versko zedinjenje, ki ima svoje središče v opatiji du Mont Cesar v Louvainu v Belgiji. Redovniki iz te kongregacije se morajo pečati po želji sv. očeta z vzhodnim bogoslovjem, učiti se slovanskih jezikov in nesti vzhodnim slovanskim narodom pod komunistično diktaturo Kristovo blagovest. Slovenci bodo najboljše proslavili Slomška in dali duška veselju nad tako znamenito spreobrnitvijo, če bodo v vsaki župniji ustanovili in širili Apostolstvo sv. Cirila in Metoda.

Zahvala.

Ob bridki izgubi naše iskreno ljubljene soproge, mamice, sestre, tete, gospe

Marje Koroša

izrekamo tem potom iskreno zahvalo za izkazano sožalje č. duhovščini, glasbenemu društvu »Drava«, vsem korporacijam, darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti.

Maribor, dne 22. septembra 1926.

Zalujote rodbine Koroša, Zeleznik, Lešnik in Gašper.

MALA OZNANILA

Krepki kovaški vajenec se sprejme takoj. Naslov v upravnistvu. 1342

Kovaški pomočnik, ki je izurjen tudi v podkovski obrti se sprejme takoj. Naslov v upravnistvu. 1343

S 1. septembrom se odda služba cerkovnika, ki je zmožen nekoliko orgljanja. Pojasnila pri župnijskem uradu Marija Reka. 1341

Trezn mlinarski pomočnik, več vsakovrstne meljave, išče mesta takoj. Naslov pove uprava. 1340

Učenec iz poštene hiše se sprejme takoj. Mih. Kokošinek, trgov. umetni vrtinar, Celje, Gaberje 63. 1339

Sprejme se deklica v pouk za šivanje: prodaja se takoj dober ameriški harmonium, Ag. Sobej, organist, Libeliče, Koroško. 1310

Priženil bi se rad poljski delavec 45 let star, na posestvo ali gostilno z vdovo ali dekletom, če mogoče iste starosti. Ima 50.000 Din. čistih. Ponudbe pod »Slov. Gospodar« na upravo lista. 1322

Zdravo in pridno kmečko dekle, ki se hoče učiti kuhanja, sprejme takoj Uradniška menza v Mariboru, Slomškov trg 17. 1324

Zastopniki oz. sodelavci za domačo zavarovalno družbo se iščejo v vsakem kraju mariborske oblasti. Ponudbe pod »Dobro za službe« na upravo. 1327

Mlinar samski, zanesljiv, vajen mizarskega in sodarskega dela, želi prenesti službo. Naslov v upravi. 1328

Žagmojster s prvovrstnimi spričevali, izvršuje vsa popravila na žagi in mlinu, išče stalno službo. Vzajem tudi žago v najem. Ponudbe pod »trezen« na upravo. 1330

250 D nagrade dam tistemu, kateri mi preskrbi kmečki mlin v najem; prevzamem ga tudi na tretjino. Naslov: Ferdo Bratuša, mlinar, Zg. Vižinga, pošta Marenberg. 1314

Učenka, iz poštene rodbine, z dobrimi šolskimi spričevali, se sprejme v trgovino. Anton Ošlak, Ponikva ob juž. žel. 1319

Mesarski vajenec, močen, zvest in ubogljiv, se takoj sprejme pri Karlu Wergles, mesar in prekaževalec, Rače. 1273

Učenec, ki je nadarjen za podobarsko obrt se sprejme pri gosp. Sojč-u, podobarju, Cankarjeva ulica 26. 1275 2-1

Sedarske pomočnike sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu Fran Repič, sodar v Ljubljani, Kolizejska cesta 18. — Vajenec, ki je že nekoliko več tega dela, se istotam sprejme. 1218

Viničar, pošten, s petimi delavskimi močmi, se sprejme: Zenkovič, Cankarjeva 8, Maribor. 1345

Viničar s 4-5 delavskimi močmi se sprejme pod ugodnimi pogoji pri Martinu Gole, Pernica, Sv. Marjeta ob Pesnici. Krme za krave dovolj. 1313

Viničar s 4 delavskimi močmi se sprejme. Naslov v upravnistvu. 1323

Viničarja z družino najmanj 3 delavcev se sprejme. Prijave pri upravi veleposestva Herberstein, Ptuj (grasčina). 1189

Zamena posestev. Kdor želi zamenjati svoje posestvo, naj se osebno ali pismeno zgłosi pri posredovalnici »Marstan«, Maribor, Rotovski trg 4. 1334

Ugodna prilika. Na prodaj: tri trgovine na deželi, dve mesariji z gostilno, 2 mlin, več posestev, trgovskih hiš. Najem: mesarija z gostilno, dva mlin, 4 posestva, ena trgovina, ena hiša. Ponudbe: »Marstan«, Rotovski trg 4. 1336

Več posestev, hiš, gostiln, trgovin in gozdov prodaja posredovalnica Zagorski, Maribor, Tattenbachova ulica 19. 1337

V najem oddam lepo posestvo, blizu 50 oraloj od 1. novembra. Ivan Jaušnik, Sp. Sv. Kungota p. Gor. Sv. Kungota. 1315

Prodajam vsled preselitve 110 oraloj, več sto meterskih centov sena, nad polovico je gozda za sekanje z lesom vseh vrst. Poslopja z opeko krita. Cena 400 tisoč din. Po dogovoru dam tudi v najem ali prodam na parcele. Jurij Medved, Marija Reka, St. Pavel pri Preboldu. 1183

Manjša posestva, okolica mest, išče več resnih kupcev. Ponudbe brezplačno z natančnim opisom na »Marstan«, Maribor, Rotovski trg 4. 1335

Lepo posestvo, 9 oraloj se prodaja Sladki vrh 5. Marija Snežna. 1329

Posestvo: hiša, hlev, vinograd, njive, travniki, gozd ob občinski cesti, pripravno za zgradbo mlin ali žage, pol ure oddaljeno od rudnika, je po jako ugodni ceni na prodaj. Anton Strnad, veleposestnik, Sevnica ob Savi. 1268

Prodajam vsled preselitve 29 oraloj dobičkanosnega posestva, polovico njiv in travnikov, polovico gozda za posekati; les je vseh vrst; poslopja vsa v najboljšem stanju. Več se izve pri lastniku Antonu Crepinšek, Novake, Nova cerkev, p. Vojnik pri Celju. 1271 3-1

Motorno kolo 2 HP v dobrem stanju in dobro igrane gosli prodajo po ceni. Naslov v upravnistvu. 1326

Prodajam dobro ohranjene vinske sode, in sicer: 2 kom. štrinjaka in 5 kom. polovnjakov. Lešnik Alojz, Tomšičev drevored št. 112, I. nadstr., Maribor. 1312

Dekliški covercoat plašč izgubljen 9. sept. na potu gl. kolodvor — Lajtersberg. Oddati proti nagradi pri Stein, Prešernova ulica 1-III. Maribor. 1311

Vabilo na izredni občni zbor posojilnega in hranilnega društva r. z. z o. z. pri Sv. Emi, ki se bo vršil v društvenem prostoru dne 1. oktobra 1926, ob 15. uri. Dnevni red: 1. Sprememba pravil, 2. Slučajnosti. 1338

Prodaja se motor na sir. olje pat. Klimax 14 KS, mali avto in en močen železni voz. Jureš, mlin, Križevci pri Ljutomeru. 1317

Kupi se vsako množino hmeljskih drog. Cena in dobava po dogovoru. Ponudbe na upravo. 1333

Hrastov okrogel les, kakor tudi cele hrastove gozdove kupuje proti takojšnjemu plačilu elektr. žaga M. Obrat, Maribor, Tattenbachova ulica. 1304 12-1

Prodajam dobro ohranjene dele žage, kakor goš, klešče, vališče, peracha in drugo, po nizki ceni. Vpraša se pri J. Pintarič, Ruše. 1267

Čebelarji, pozor na ugoden nakup. Po zelo ugodni ceni prodam ali dam tudi na mesečno odplačevanje 10 popolnoma novih Kunčevih panjev dvojakov nezasedenih. Panje se lahko ogleda ali piše: Miklavc Franc, železn. uradnik, Moškanjci. 1276 2-1

Vsled razida igralnih moči se prodajo po nizki ceni tamburaški instrumenti za 6-7 članski zbor. Več se izve v invalidski pisarni v Ptuj v sredo, petek ali nedeljo predpoldan. 1297 3-1

Najceneje se kupi manufakturno in specerijsko blago, železnina, Alfe, cement in vse stavbene potreščine pri Karlu Sima v Poljanah. Tam se tudi kupuje po najvišjih cenah kosti, cunje, staro železo in vse poljske pridelke. 1283

Dobro in poceni zimsko blago, obleke, platno itd. se dobi pri I. TRPIN V MARIBORU, GLAVNI TRG 17.

Kupim večjo množino

pokvarjenega vina

Ponudbe na: Adalbert Guzel, žganjarna, Maribor.

Krasni nagrobni spomeniki

iz belega in sivega marmorja, kakor tudi pristne švedske granitpiramide v različnih in vsestransko priznanih nizkih cenah v veliki izbiri pri 1321

J. F. PEYER kamnosek

Maribor, Aškerčeva ulica 21 in Kersnikova ulica 7.

Bolniki čitajte!

Kolikor ima leto dni, na tolikih trpljenjskih postajah mora mino na živcih bolani človek, kajti slabi in izmučeni živci zagrenijo življenje in povzročijo mnogo trpljenja. Skeleče zlodajče bolečine, omotica, tesnobni čut, celi ali polovični glavobol, šumenje v ušesih, migljanje pred očmi, motenje prebave, brezspančnost, napadi potenja, trganje v mišicah, nesposobnost za delo in druge pojave so posledice slabih izmučenih in bolanih živcev.

Kako pridemo iz tega zla?

S pravim Kola-Lecithin-om, ki vsebuje jako izdatno redilo Vitamin, ki je postalo za človeštvo vir dobrot. Izvanredno pospešuje funkcije telesa, utrdi hrbtnjačo in mozek, krepi mišice in ude in daje moč in življenjski pogum.

V borbi za zdrave živce

dela pravi Kola-Lecithin dostikrat čudeže, on vodi prave redilne snovi do skrajnih mest tvorjenja krvi, požiivi in razvedri ter ohrani človeka mladega in svežega. Prepričajte se sami, da Vam nič nič neverjetnega ne obljubljam, kajti v teku prihodnjih dveh tednov pošljem vsakemu, ki mi piše, popolnoma brezplačno in franco malo škatlico Kola-Lecithin in knjigo enega zdravnika z mnogostransko dolgo izkušnjo, kateri se je sam boril s to boleznijo. Pišite mi natančno Vaš naslov in jaz vam pošljem takoj obljubljeno popolnoma zastoj.

E. PASTERNAK, Berlin, S. O. Michaelkirchplatz 13. Abteilung 769. 1316

Kristjanske cene in dobro blago

se dobi pri

I. TRPIN V MARIBORU, GLAVNI TRG 17.

1331

Oglasi v Slov. Gospodarju
imajo najboljši uspeh!

DOBI SE V
VSEH TRGOVINAH

DOBI SE V
VSEH TRGOVINAH

GARANTIRANO ČISTO BUČNO OLJE

ZNANE ZNAMKE PRVOVRSTNE KVALITETE

IZ TOVARNE OLJA V LOGU
POŠTA LIMBUŠ PRI MARIBORU

GENERALNO ZASTOPSTVO IN ZALOŽBA ZA SLOV. ŠTAJERSKO

VILKO HOPPE, MARIBOR

GOSPOSKA ULICA 38-41, TELEFON 4-45

1320

Spoštovane gospodinje! Pri nakupovanju zahtevajte le našo domačo „KOLINSKO CIKORIJO“

in gotovo boste dobile izvrsten pridatek, ki daje kavi dober okus, izdatnost in lepo barvo!

„Brezalkoholna Produkcija“ v Ljubljani, Poljanski nasip 10, pošlje vsakemu naročniku Slov. gospodarja zanimiv cenik brez plačila. Zahtevajte ga takoj; ne bo vam žal! 863

Sode vseh velikosti ima vedno v zalogi Fran Repič, sodarsko podjetje v Ljubljani, Trnovo. Cene konkurenčno nizke. Postrežba točna. 1032 16-1

Brastov, jesenov in orehov okrog les kupuje proti takojšnjemu plačilu električna žaga M. Ohran, Maribor, Tattenbachova ulica. 925

FOTOGRAF JAPELJ, lepe slike, nizke cene, pride tudi na dom. 978

Maribor, Aleksandrova cesta 25.

ELEGANTNA OBLEKA

iz modnega ševijota D 560.— fina športna 720.—, zimska trpežna suknja 400.—, močne delavske hlače 60.—, suknene hlače 120.—, močne štajerske hlače 45.— ter vso konfekcijsko robo prodaja po zelo znižanih cenah industrijske konfekcije R. Stermečki, Celje, št. 14. Vožnja se nakupu primerno povrne. Cenik z čez 1000 slikami za stonj. Trgovci engros cene.

Prašiči bolehaljo

Zato ne bodite brez Sadnikarjevega zdravilnega praška zoper obolenje prašičev, ki je sigurno učinkovit! 1 zavoj 12 D, 10 zavoj 100 D. V zalogi razni drugi lastni preparati za živali, kot Bosulin svečice zoper jalovost krav in telic (30 D). Protikataraličen prah zoper kašelj pri konjih (20 D) itd. Razpošilja samo: lekarna Hočevar, Vrhnika 101. 1269 2-1

FOTOGRAF JAPELJ Maribor, Aleksandrova cesta 25, društva, šole itd. snaten popust. 971

Borova debla

8 m dolga od 16 do 24 cm premera kupim večjo množino za zimsko dobavo. Naslov v upravi. 1223 10-1

Odvetnik

Dr. Janko Lešenič

naznanja, da se je preselil iz Rogatca v Maribor in otvoril pisarno na Aleksandrovi cesti 31, I. nadstropje. 1284 2-1

Točna in solidna postrežba!

Ustanovljeno 1909!

KILNE PASE

trebušne obveze, proti

visečemu trebuhu, potujočim ledvicam in znižanju želodca, gumijeve nogavice in obveze za krčne žile. — Umetne noge in roke, korsete, bergle, podloge za ploske noge, suspensorije in vse aparate, proti telesnim poškodbam izdeluje staroznana trdka

FRANC PODGORŠEK, BANDAŽIST, Maribor, Slovenska ulica 7.

Pismena naročila se točno izvršujejo ter pošiljajo po povzetju.

!!! Varčujte z denarjem !!!

pri nakupu manufakturnega blaga. Predno kupite, si oglejte velikansko zalogo in čudovito nizke cene v

manufakturni in modni trgovini

FRANC DOBOVIČNIK

Celje, Gosposka ulica 15

Stranke iz dežele dobe popust! — Krojači in šivilje posebne cene!

Na drobno!

1244

Na debelo!

Edino najboljši živalni stroji in kolesa so le

JOSIP PETELINC-A

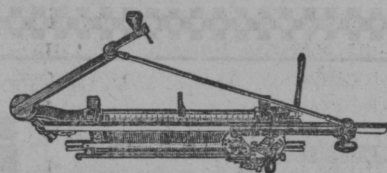
LJUBLJANA (blizu Prešernovega spomenika ob vodi)

= znamke Gritzner, Adler in Phönix =

Telefon 913

za rodbinsko, obrtno in industrijsko rabo. — Istotam najboljši švicarski pletilni stroji znamke »Dubied«. — Pouk o vezenju in krpanju brezplačen. Večletna garancija. Delavnica na razpolago.

Fran Strupi Celje

Vam priporoča svojo bogato zalogo steklene ter porcelanaste posode, svetiljk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd itd. — Prevzema vsakršna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Na drobno in na debelo.

Na dobro in na debelo.

RESNICA

je, da kupite: češko sukno, volneno blago, hlačvino, tiskovino, platno, svilene in cajgaste rute, nogavice, srajce in drugo različno blago najboljšje kakovosti po znižanih cenah samo v manufakturni trgovini

pri Francu Lenartu naslednik

BERGANT BENJAMIN, PTUJ, SRBSKI TRG ŠTEV. 2 poleg glavarstva. 1290

Pozor!

Medičarna in svečarna

PISANEC & DOLINSEK, PTUJ

(pri pošti).

kupuje vsako množino meda (tudi z satovjem vred) po najvišjih cenah, kakor tudi čisti naravni čebelni vosek, suho satovje, odpadke od sveč itd. — Pošljite ponudbe!

PISANEC IN DOLINSEK, medičarna in svečarna, PTUJ.

Širite „Naš dom“!

Pozor!

Dijaki! Starši!

TISKARNA SV. CIRILA v Mariboru, Koroška cesta šte. 5

in njene

PODRUZNICA v Mariboru, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo

ima na razpolago:

1. vse šolske knjige

za gimnazijo, realko, učiteljske, trgovsko šolo, za meščanske in oazevne šole.

2. vse druge šolske potrebščine

kakor: risalne sklade, risalne deske, risala, risanke, risalni papir, svezke, radirke, svinčnike, peresa, tuše, črnilo, ruderilo itd. — Cene zmerne. — Postrežba točna.

Za obilen obisk se priporoča senj. dijaštvu in staršem:

PODRUZNICA CIRILOVE TISKARNE, Aleksandrova cesta 6.

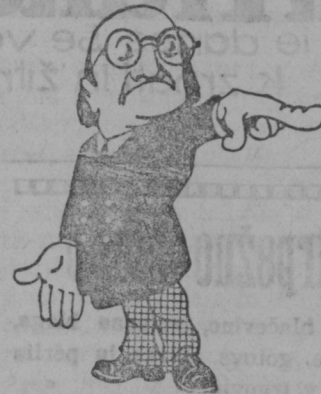
TISKARNA SV. CIRILA, Koroška cesta 5.

Pozor!

V trgovini Franc Kolerič, Apače

morate kupovati, ker tam dobite dobro blago po nizki ceni.

Velika izbira blaga vseh vrst. 1194

Novol

Novol

Novol

Vsi k Amerikancu v Celje

GLAVNI TRG (pri farni cerkvi).

Amerikanece izdeluje sam, zato predaja:

odeje (koutre) od	din. 140.—	napre
štofaste moške obleke od	din. 400.—	napre
štofaste fantovske obleke od	din. 100.—	napre
cajgaste moške obleke od	din. 150.—	napre
cajgaste fantovske obleke od	din. 80.—	napre
cajgaste hlače od	din. 45.—	napre
moške kape, štofaste, od	din. 30.—	napre
belo platno od	din. 9.50	napre
druki od	din. 10.—	napre

— Ostanki po lastni ceni. —

V zalogi velikanska izbira štofov, cajgov, svilenih robev, predpasnikov, srajc, otroških oblek ter vsakevrstnih nogavic.

Ako res hočete šparati in poceni kupiti, potem se pravičajte in pridite k

Amerikancu v Celje pri farni cerkvi

Stofa!

Stofa!

MARTIN SUMER, KONJICE

Konjice lepe in dobre oblečen biti, mora v Konjice hiteti; tam v trgovini Sumerjevi, se blago jako poceni dobi. Za obilen obisk se uljudno priporočam!

Vse vrste umetn. gnojil kakor:

mineralni superfosfat
superfosfatna kostna moka
mešano gnojilo — Neofosfat »KAS«, »KS«, »S«
dušikovo apno
žveplenokisli amonijak
kalijev amonijak superfosfat
kalijeva sol

se dobijo po najnižjih dnevnih cenah pri zast.

E. KAINER, CELJE, CANKARJEVA C. 4 II.

Zaloga za Šaleško dolino pri načelniku Kmet. podružnice Simonu Blatnik, Staravas, Velenje.

**Kakor je delala že Vaša stara mati.
bilo je pravilno.**

Pravim Franckovim kavnim pridatkom.

Kuhala je svojo kavo samo s
Ta je danes še vedno tako fin kakor izvrsten pridatek
k zrnati in žilni kavi ter bo tudi zmeraj ostal.

Najboljše in zelo trpežno blago

na modre in ženske obleke, sukno, hlačevino, volneno blago,
platno, čelir, platno, robce, nogavice, gotove obleke in perile
kupite najcenejše le v trgovini

J. N. Soštarič, Maribor

Aleksandrova cesta 12.

RESNICA

Ja, da kupite: češko sukno, volneno blago, hlačevino, tiskovino,
platno, svilene in cajgaste rute, nogavice, srajce, čevlje in druge
kvalitno blago najboljšje kakovosti po znižanih cenah samo v
manufakturni trgovini

„Pri solncu“

Za obilen obisk se priporoča:
K DROFENIK, CELJE, GLAVNI TRG 9.

Dober glas gre v mesta in dežele
Ter tudi k nam so novice te prispele,
Da kupiš dobro manufakturno blago in po ceni,
V mestu Celju, tam pri nemški cerkvi.
Ako nisi bil tam še osebno,
Glej, da zapomniš si za vedno,
Da v Celju je mnogo raznih trgovin,
A najceneje kupiš vedno le pri

Valentin Hladin, Celje

Prešernova ulica.

Samo zraven nemške cerkve! 1246

Priporoča se TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU.

Za poljske križe

si mnogi želijo Kristusove podobe (korpuse). Da
ustreže ljudem, jih je oskrbel Tiskarna sv. Cirila v
Mariboru, kjer se dobijo po sledečih cenah: 65 cm ve-
liki po 550 D, 75 cm veliki po 560 D, 80 cm veliki po
700 D, 90 cm veliki po 80 D, 100 cm veliki po
950 D in po 1280 D, 120 cm veliki po 1700 D.

Stenski križi

z leseno podobo (korpusom) stanejo Velikost 20 cm
po 42 in 77 D, 25 cm po 55 in 90 D, 30 cm po 77 in
100 D, 35 cm po 96 in 115 D, 40 cm po 140 D.

Stenski križi

s kovinasto podobo stanejo v raznih velikostih po
4, 12, 18 in 24 D.

Stoječi križi

s kovinasto podobo stanejo v raznih velikostih in iz-
peljavah po 22, 24, 28, 30 in 36 D.

Izpeljava je zelo okusna in solidna ter se toplo pri-
poroča, da si vsak, kdor križe potrebuje, iste kupi v
Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Belak & Inkret, Celje Prešernova ulica 3

Električne inštalacije

telefonske, zvončne in signalne
naprave, Radio-antene, Popra-
vila transformatorjev, gene-
ratorjev, motorjev, raznih apa-
ratov itd.

Vodovodne inštalacije

naprava modernih higijeničnih
kopelnih sob, klosetov. Toplo-
vodne naprave, centralne kur-
jave, popravila centralnih kur-
jav, kotlov, armatur, sesalnih

kakor tudi vsa v to stroko spadajoča popravila se izvršijo
točno in solidno, z večletno garancijo. Cene konkurenčne.
Informacije, proračuni, načrti vedno na razpolago.

Naložite denar le pri

Ljudski posojilnici v Celju

registrirani zadrugi z neomejeno zavezo

Cankarjeva ulica 4

poleg davkarije (poprej pri »Be. em volu«),
kjer je najbolj varno naložen in se najugodnejše
obrestuje, 50

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

Posojila po najnižji obrestni meri.

Kdor v „Slov. Gospodaru“ oglašuje,
uspeha gotovo se raduje!

MATI IN SIN.

Glej sinko, primerjajva enkrat perilo, oprano z
Zlatorog terpentinovim milom, s perilom, opranim z
drugim milom!

Kakšna razlika!

Perilo, oprano z Zlatorog terpentinovim milom, je
res lepše, kakor novo. Poleg tega sem našla v Zlato-
rog terpentinovem milu že drugi zlatnik po 10 frank.

Denar naložite

najboljše in najvarnejše

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru,

Stolna ulica št. 6

R. X. X. R. X.

Stolna ulica št. 6

Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 8%,

na trimesečno odpoved po 8%.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor.

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko
cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantnejše! — Najvišje obrestovanje vlog na
knjižice in v tekočem računu.

Pooblaščen prodajalec srečk drž. razr. loterije.

Somišljeniki, širite naš list!